

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ (ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ)

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

pardestimes

ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਐਮ. ਬੀ. ਏ. ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ

VOL-14 No. 344 April 8, 2020

E-mail : info@pardestimes.com

Ph 510-938-7771

Ph 530-315-1020

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਨੇ ਲਿਆ ਭਿਆਕਕ ਰੁਪ

ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਥਾਰ, ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ 1150 ਮੌਤਾਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਇਆ ਕਰੋਨਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਚੁਡ ਰਹੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਸਾਡੇ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਦੀ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਇਨਫੈਕਟਿਡ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ 1,150 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ 16 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼-ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਧੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਤਕ 10,335 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 9/11 ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਲੱਖ 47 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੌਜੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤਕ 16 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਲਗਪਗ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੱਡੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ 33 ਕਰੋੜ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ 95 ਫੌਜ਼ਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਮਰੀਕੀ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ 'ਜੰਗੀ ਮੁਹਿੰਮ' ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਮਾਸਕ, ਦਸਤਾਨੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਡਾਕ-ਟਰੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਿਆਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ 'ਜੰਗੀ ਮੁਹਿੰਮ' ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ 50 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ

ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਕਰੋਨਾ

ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਕੇਸ	12,91,313
ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	70,659
ਠੀਕ ਹੋਏ	2,72,125
ਐਕਟਿਵ ਕੇਸ	9,48,529

ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲਗਪਗ 2.9 ਕਰੋੜ ਡੋਜ਼ ਖਰੀਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਮੁਤਕਾਂ ਦਾ ਮੰਕੜਾ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਖਿਆਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਨੇ ਵੂਈਟ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੋਰੋਨਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲਗਪਗ 2.9 ਕਰੋੜ ਡੋਜ਼ ਖਰੀਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਮੁਤਕਾਂ ਦਾ ਮੰਕੜਾ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਖਿਆਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰਾਂ ਨੇ ਵੂਈਟ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੋਰੋਨਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

See me today and
get the discounts
and service you deserve

Gurbinder S Mavi

Insurance Lic# OF22244

Bus: 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

988 El Monte Ave Mountain View, CA 94040

Like a Good Neighbor, State Farm is There www.gmavi.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਰੋਗਾਂ

ਪੱਜ਼ੇਟਿਵ ਪਾਏ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚਿੜੀਆਘਰ ਅਥਾਰਿਟੀ (ਸੈਂਟਰਲ ਜੂ ਅਥਾਰਿਟੀ) ਨੇ

ਮੁਲਕ ਭਰ ਦੇ ਚਿੜੀਆਘਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚੀ ਪੱਧਰੀ ਚਿਡਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਕੀ ਕੇਸ

ਵਿਚ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਮੈਬਰ ਸਕੱਤਰ ਐਸ.ਪੀ. ਯਾਦਵ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕੌਮੀ ਵੈਟਰਨਰੀ ਸਰਵਿਸ ਲੈਬ 'ਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਬਰੋਕਸ ਜੂ ਦੀ ਇਕ

ਚਾਰ ਸਾਲ ਮਾਦਾ ਬਾਧ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਲਈ ਪੱਜ਼ੇਟਿਵ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਮੁਲਕ ਭਰ ਦੇ ਚਿੜੀਆਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ 24 ਘੰਟੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੇ ਲੱਛਣ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਥਾਰਿਟੀ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿੱਲੀਆਂ, ਫੈਰੇਟ (ਨੇਲ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇਕ ਜਾਨਵਰ) ਤੇ ਹੋਰ ਬਣਧਾਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੱਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨਮੂਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਟੈਸਟਿੰਗ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਲੈਬ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਮੂਨੇ ਭੁਧਾਲ ਸਥਿਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਕੌਮੀ ਲੈਬ ਵਿਚ ਵੀ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਲੈਬ ਹਿਸਾਰ ਤੇ ਬਰੋਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਬੀਮਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੂ ਕੀਪਰ ਨੂੰ ਲੋਤੀਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇਤੇ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੰਪਰਕ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖੋਜ ਕੌਸਲ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਚੱਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Certified Insurance Agent

Global Green INSURANCE AGENCY

ਹੈਲਥ ਇੰਸੋਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਫੋਨ: 510-487-1000

MANN@GGIABA.COM

Mann Insurance Brokers Inc.

4123 Dyer St., #230, Union City, CA 94587

Raj Budwal
(Investment and Financial Advisor)
408-972-8000,
408-835-0202 (Cell)
Budwal and Associates
315 Piercy Road, San Jose, CA 95138
Budwal@sagepointadvisor.com

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਰਾਫਿਊਜ਼ੀ ਸਟੇਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,

ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ 44808 S. Grimmer Blvd # 208 Fremont, CA 94538 510-657-6444

ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਟੇਟ 37-18-73rd ST. Ste 401 Jackson Height, NY 11372 718-533-8444

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਸਟੇਟ 2945 W. Capitol Ave. West Sacramento CA-95691 916-372-4488

ਫਰਿਜ਼ਨ ਸਟੇਟ 4491 w. Shaw Ave # 300B Near Costco Fresno, CA 93722 phone 559-271-5511

Allstate You're in good hands.

Avninder Singh Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501

Auto • Home • Life • Health • Business • Commercial

PH.(510) 441-7490

Toll free (877) 441-7490

30042 MISSION BLVD. SUITE 221 HAYWARD, CA 94544

AUTOBAHN Body & Paint

Specializing in Convenience & Quality

ਗੈਟਾਂਗ ਅਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖੀ

Baghel Singh Jaswal Ph: (650) 966-1840, Fax: (650) 966-1023 www.autobahnbodypaint.com

778 Yuba Drive, Mountain View, CA 94041

**ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਇਕ ਸਪਾਰਨ ਅਤੇ
ਗੁਪਤ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 9 ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਹੈ**

**ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ**

**ਅੱਜ ਹੀ
ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ
ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੋ**

CaliforniaCensus.org

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਦਿਨ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਦੇ 20 ਮਾਮਲੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ 20 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕੁਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 99 ਤੱਕ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਜੇਤੇ ਇਲਾਜ ਇੱਕ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲੰਘੀ ਰਾਤ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਖਲਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਥੇ ਦੇ ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਵੀ ਅੱਜ ਤੰਤ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਫੈਲਾਅ 15 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਪੁੱਛ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਖਬਰ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 14 ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂਤੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਤਾਜ਼ਾ 7 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 26 ਤੱਕ ਪੁੱਛ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਹਾਲੀ ਸਮੇਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹਿਰੀ	
ਕੁੱਲ ਮਰੀਜ਼	99
ਕੁੱਲ ਮੌਤਾਂ	08
ਗੁਰੂ ਮਰੀਜ਼	03
ਠੀਕ ਹੋਏ	14
ਸੰਪਲ ਲਈ	2559
ਨੈਗਟਿਵ	2204
ਜਨੀਜੇ ਨਹੀਂ ਆਏ	256
ਪੰਡਾਚਿਤ ਜਿਲ੍ਹੇ	ਪੀੜਤ
ਮੁਹਾਲੀ	26
ਨਵਾਜ਼ਚਿਰ	19
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	10
ਹਿਮਾਂਗਲਪੁਰ	07
ਪਟਿਆਲਾ	07
ਜਲੰਧਰ	06
ਲੁਧਿਆਣਾ	06
ਮਾਨਯਾ	05
ਮੋਹਾਲੀ	04
ਰੋਪੜ	03
ਲੜਿਹਾਜ਼ੂ ਸਾਹਿਬ	02
ਪਟਿਆਲਾ, ਬੁਗੀਦੁਰੰਗ, ਬਰਨਲਾ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਵਿੱਚ ਇੱਕੱਥੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।	

ਹੋਰਨਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਗਾ 'ਚ 4 ਮਾਮਲੇ ਹਨ।

ਜਲਪੇਤਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਊਅਰਕ ਵਿੱਚ ਮੌਤ

ਬਲਾਕ ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਪੰਡ ਜਲਪੇਤਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੁੜਕ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (63) ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ 28 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਤ ਸਾਥੇ ਦਸ ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਫੇਨ ਆਇਆ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੀ ਲੜਕੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੀ ਮਹਾਂਸ਼ੇਖਰ ਦੀ ਸਿੰਘ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਯਾਂ ਸਾਡੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਯਾਂ ਸੱਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਲੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਸਿੰਘ ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ।

ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਪੰਡ ਮਸਾਈਆਂ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਲਈ 29 ਲੱਖ

ਡਾਲਰ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯਾਂ ਸੱਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਸ਼ੇਖਰ ਦੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਲਈ 29 ਲੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਜਦੱਤ ਕੈਨੇਬ ਜਸਟ੍ਰਾਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਹਾਈ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਯਾਂ ਸੱਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਯਾਂ ਸੱਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਸਿੰਘ ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸਫ਼ਾਰਤਖਾਨੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਫ਼ੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕੋਵਿਡ-19 ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੋਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚਾਲੇ ਵਧੀਆ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।"

ਮਗਰੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਆਈਸੀਯੂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸੁਰਤ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੌਮੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ (ਐਨਐਚਏਸ) ਸਟਾਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਹਨਸਨ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਜਾਰੀ ਸੁਨੋਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 'ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲ' ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਧਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਰਾਬ ਨੇ ਆਜ਼ੀਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਸ਼ੇਖਰ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਸ਼ੇਖਰ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਸਿੰਘ ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ।

ਇਟਲੀ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਸਾਰ ਦਾ ਕਹਿਰ ਜਾਰੀ

ਇਟਲੀ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਸਾਰ ਦੇ ਕਹਿਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆਂ ਦੇਸ਼ਵਿਆਪੀ ਲਾਕਡਾਉਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੱਧ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਟਲੀ 'ਚ 10 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਦੇਸ਼ਵਿਆਪੀ ਲਾਕਡਾਉਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਵਾਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਟਲੀ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸੇਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣ ਏਜੰਸੀ ਦਿੱਤੀ। ਨਿੱਜੀ ਐਨੀਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨਸਾਰ ਇਟਲੀ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਰਾਬਰਟੋ ਸਪੇਰਜ਼ਾ ਨੇ ਸੇਮਵਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੇਮਵਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨ ਆਰ ਆਈਜ਼ ਤੋਂ ਤਨਜ ਕੱਸਦਾ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ਼ਿਦਰੇ ਗਾਇਕ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਬ ਮਾਨ ਵਾਲੇ ਅਨ ਆਰ ਆਈ ਵੀਰਾਂ ਲਈ ਨਿਭਾਈ ਜਿਕਰਯੋਗ ਤੁਮਿਕਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰੇ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਰਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਨ ਆਰ ਆਈ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਬੇਡ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਗੈਰਤ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦੇ।

ਹਰਜਿੰਦਰ ਜੌਹਲ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਸਭ ਲਈ ਅਸਹਿ

ਫਰੀਮਾਂਟ- ਪਿਛਲੇ ਐਤਵਾਰ ਤੱਤ ਕੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਜੌਹਲ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਸੁਪਤਨੀ, ਸੁਪੁੱਤਰ ਤੋਂ ਧੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਹਨ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਜੌਹਲ ਜੋ ਕਿ ਘੁੜਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜ਼ਲੰਧਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਲਾਕਡਾਊਨ- ਕੁਝ ਫਾਇਦੇ, ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦਾ ਅਸਰ ਕੁਦਰਤ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਹਵਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤਕ ਸਾਫ਼ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਵਾਤਾਵਰਨ ਕਾਰਨ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਗਪਗ 200 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਬਰਫੀਲੇ ਪਹਾੜ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਿਆ। ਠੰਡੇ ਮੌਸਮ ਤੇ ਲਾਕਡਾਊਨ 'ਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਅੱਸਤ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਇੰਡੈਕਸ 77 ਅੰਕ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਤਸੀਲੀਬਖਸ਼ ਕੈਟਾਗਰੀ 'ਚ ਆਉਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਲਾਕਡਾਊਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਦਿੱਉ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਲਾਕਡਾਊਨ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਮੌਤਰ-ਗੱਡੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ। ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਤੇ ਭੱਠੇ ਬੰਦ ਹਨ। ਹੋਟਲਾਂ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ 'ਚ ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਪੀਐਮ 2.5 ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਕਣਾਂ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਆਕਸਾਈਡ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ 'ਚ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਵੀ ਮੌਸਮ ਠੰਢਾ ਹੈ। ਮਾਰਚ 'ਚ ਕਈ ਵਾਰ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਮੀਂਹ ਵੀ ਪਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਸਮ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਧੇਰੇ ਮਾਰੂ ਹੈ। ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ 'ਡਾਕਟਰਜ਼ ਫਾਰ ਕਲੀਨ ਏਅਰ' ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹਵਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਚ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੇਫੜੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਲਾਕਡਾਊਨ ਤੇ ਕਰਦਿੱਉ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੋਰੋਨਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਵੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਘਟਿਆ ਹੈ। ਚੀਨ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਨਾਸਾ ਤੇ ਯੂਰਪੀ ਪੁਲਾਤ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਗਰਾਨੀ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਨੇ ਚੀਨ 'ਚ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਚ ਨਾਟਕੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮਾਹਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਹਿਰਾਂ 'ਚ ਸਿੜੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪੰਥੀ ਵੇਖਦੇ ਹੀ ਵੇਖਦੇ ਲੋਪ ਹੋ ਗਏ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸੋਚਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾ ਪੱਛੜ ਜਾਵੇ। ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ 'ਚ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈ ਸਕਣ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

Balbir Singh M.A.

Editor in Chief & Publisher

e-mail: bsma54@gmail.com

Tel : 510-938-7771, Ph : 510-516-3536

36415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Pardes Times (2nd office)

Ranjit Kandola ,Managing Editor

530-315-1020, email-Kandola@macloans.net

Buta Ram Joshi Staff Reporter, Fresno 559-803-0055

RAJ BUDWAL
MEDIA PARTNER / REPRESENTATIVE
8350202@gmail.com 408-835-0202

Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ 'ਚ ਆਰਥਿਕ ਰਾਹ

ਡਾ. ਜਸਿੰਦਰਾਲ ਭੰਡਾਰੀ

ਫਿਰ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 25 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੇ ਤਕਰੀਬਨ 30 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਓਪੇਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਰਸ ਦਰਮਿਆਨ ਤੇਲ ਉਤਪਾਦਨ 'ਚ ਕੱਟੋਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸੱਕੀ ਤੇ ਸਾਉਂਡੀ ਅਰਬ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰ ਪ੍ਰਾਈਸ ਵਾਰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹੋਰ ਘੱਟਣਗੀਆਂ।

ਗੋਲਡਮੈਨ ਸੇਕਾਰ ਨੇ 2020 ਦੀ ਦੂਜੀ ਤੇ ਤੀਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਲਈ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 20 ਤੋਂ 25 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਰਬਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 2020 'ਚ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਫੰਡ ਜੁਟਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਲੀਆ ਘਾਟੇ 'ਚ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ 'ਚ ਸੂਬਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 5 ਕਰੋੜ ਟਨ ਅਨਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਤੁਰੰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਰਾਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਅਨਾਜ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਤੀ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਏ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਬਚਾਰੇ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਬੋਡ ਵੀ ਵਧੇਗਾ। ਫਿਲਹਾਲ ਤਾਂ ਲੋਕਡਾਊਨ ਤੋਂ ਬਾਬਦ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਣਾ ਇਕਦਮ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਤੇ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਰਥਿਕ ਅਨੁਕੂਲਤਾਵਾਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਦਿਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨ ਸਿਰਫ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਡਿੱਗਰੇ ਅਰਬਚਾਰੇ 'ਤੇ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ 'ਚ ਕੁਝ ਮਦਦ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਹੈ ਆਲਮੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਤੇ ਤੀਜੀ ਵੱਡੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਅਨਾਜ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਤੀ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਏ ਹਨ।

ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਸਾਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗੁਦਾਮਾਂ 'ਚ ਅਨਾਜ, ਦਾਲਾਂ ਤੇ ਤਿਲਾਂ ਦਾ ਲੋਡੀਆਂ ਭੰਡਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰ ਤਕਰੀਬਨ ਡੇਂਡ ਸਾਲ ਤਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਰਾਕ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪ੍ਰੈਲ 2020 ਤਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਭੰਡਾ

ਅਫਗਾਨੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਕ ਦਾ ਵੇਲਾ

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਾਬੂਲ ਦੇ ਸੋਨ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੱਟਦ ਇਸਲਾਮੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਿਨਾਉਣੀ ਹਰਕਤ ਨੇ ਸਭ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੰਡੇ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਾ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਕਿਤਾਵਣ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟਦਾ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸਮੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਕਿ ਹਰ ਵੇਲੇ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਮਜ਼ਹਬ ਦੀ ਧੋਟੀ ਬੰਨੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਕਾਇਰ ਲੋਕ ਇਸਲਾਮੀ ਪਸਾਰੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਕ੍ਰਾਈਸਟਚਰਚ ਸਹਿਰ 'ਚ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ 51 ਨਿਰੋਧੇ ਨਮਾਜ਼ੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਉਸ ਘਟਨਾ ਪਿਛੋਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰਾ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੈਸਿੰਡਾ ਅਰਡਨ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਵਿਖਾਈ ਸੀ।

ਕਾਬੂਲ ਵਾਲਾ ਵਰਤਾਰਾ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਤ ਦੇ ਗਲ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਇਹ 27 ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵੀ ਨਿਰੋਧੇ ਅਤੇ ਬੇਕਸੂਰ ਸਨ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਘਟਨਾ ਜੁਲਾਈ 2018 'ਚ ਵੀ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਡਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਸਰਫ ਗਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇਕ ਇਸਲਾਮਿਕ ਫਿਦਾਈਨ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਲਗਪਗ 20 ਬੇਕਸੂਰ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਲਈ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਵਾਸਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੱਖ ਖਾਲਸਾ ਵੀ ਸਾਮਲ ਸਨ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟ-

ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਸਿਰਕੱਦ ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੰਦਤਾਗੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਕਾਰਨ ਉਥੇ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੱਲਣੀਆਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਆਮ ਵਰਤਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ 'ਚ ਕੱਟਦੱਬੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਪਸਾਰੇ ਵਾਸਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਫ਼ਿਊਜ਼ੀ ਕੋਟੇ 'ਚ ਸਾਮਲ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵਸੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਯੂਕੇ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਰਨ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਤਹਿਤ ਹਰ ਸਾਲ ਜ਼ਾਰਾਂ ਰਫ਼ਿਊਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਆਧਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਗਾਮੀ 5 ਲੱਖ ਦੇ ਲਗਪਗ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੋਕ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹਿਜਰਤ ਕਰਨਾ ਚਿੱਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਮਾਤ ਐਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਰੋਂ ਪਾਣੀ ਲੰਘ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਹੁਣ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਦਾ ਕਰ ਕੇ ਹੀ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੱਖ ਟੀਹਿਲਾ

ਨਹੀਂ ਸਰਨਾ, ਸਗੋਂ ਦੋਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੱਲ ਸਾਂਝਾ ਵਡਦ ਤੁਰੰਤ ਕਾਬੂਲ ਭੇਜ ਕੇ ਪੀਤਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਸਤ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਫ਼ਿਊਜ਼ੀ ਕੋਟੇ 'ਚ ਸਾਮਲ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵਸੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਯੂਕੇ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਰਨ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਤਹਿਤ ਹਰ ਸਾਲ ਜ਼ਾਰਾਂ ਰਫ਼ਿਊਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਆਧਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਗਾਮੀ 5 ਲੱਖ ਦੇ ਲਗਪਗ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੋਕ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹਿਜਰਤ ਕਰਨਾ ਚਿੱਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਮਾਤ ਐਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਰੋਂ ਪਾਣੀ ਲੰਘ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਹੁਣ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਦਾ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕੋ-ਇਕ ਮੁਸਲਿਮ

ਆਧਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਆਧਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਗਾਮੀ 5 ਲੱਖ ਦੇ ਲਗਪਗ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੋਕ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹਿਜਰਤ ਕਰਨਾ ਚਿੱਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਮਾਤ ਐਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਰੋਂ ਪਾਣੀ ਲੰਘ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਹੁਣ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਦਾ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕੋ-ਇਕ ਮੁਸਲਿਮ

ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਲਗ ਸਕਦੇ ਹਨ। '47 ਦੀ ਯਾਦ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਸਭ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜੋੜਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਪਰਖ-ਪਤਚੋਲ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਹੀ ਨਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦਿਸਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਆਪਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜਿਸ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ 2008 ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਇਰਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ।

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਯਿਮਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਧੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ, ਦੋਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸੰਕਟ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਦ ਵੀ ਵਧੇਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚਾ, ਤਿੰਨੋਂ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਆਪਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜਿਸ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ 2008 ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਇਰਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ।

ਮਾਨਵਜਾਤੀ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਰਾਹੀਂ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫੇਰ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਦ ਲਈ ਵਿਡਿਨ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣੇ ਵੀ ਅਨੇਕ ਮਸਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਕੋਵੇਲ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਅ

ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਹਣੀ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਪਿਛਲੇ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲੀ। ਸਾਡੀ ਪੀਤੂ ਨੇ ਸੁਨਾਮੀ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀਆਂ ਆਫ਼ਤਾਂ, ਜੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੇਖੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਮਹਾਮਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਸਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵੀ ਹੈ।

ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸਾਇਦ ਵਿਸਵੀਕਰਣ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪੀਤੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਵੀਆਂ ਬਖ਼ਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਿਸ ਬਖ਼ਰ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਇਦ ਹਾਲੇ ਬੋਡਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਬਖ਼ਰ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਖੜੋਤ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਦਿਨ ਨਵੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਢੋਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਜਿੰਦਗੀ ਰੁਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੁਕੇਗੀ। ਜਨਮ, ਮੌਤ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਸਰੇ ਪੜ੍ਹਾ ਸਥਾਨ ਹੁਣ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸੋ ਇਹਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਉਪਰ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਹਾਲੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

24 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸਕੋਟ ਮੌਰੀਸਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਕਿ 25 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਲ ਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਲੜਕਾ, ਲੜਕੀ, ਦੋ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1.5 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ 4 ਵਰਗਮੀਟਰ ਜਗ੍ਹਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਹਨ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਛੱਡ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਉਪਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਆਹ ਦੇ 1961 ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕੀਂ ਵਿਆਹ ਦੂਰ ਬੈਠ ਕੇ ਸਕਾਈਪ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹਿੱਚ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਤੋਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ (ਸਿਟੀਜ਼ਨ) ਜਾਂ ਪੱਕਾ ਵਸਨੀਕ

ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਗਿਆ।

ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਵਿੱਚ ਮਸਿਸਟੇਟ ਵਾਲੇ ਫਰਜ਼ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਯੋਗ ਜੋਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਦੇ ਚੱਲੰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸਾਬ ਨਾਲ ਜੋਤੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਰਿਜ ਸੈਲੀਬਰੇਟ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਭਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋਤੇ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਉਪਰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਹੁੰਦੇ

ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਇੰਡੋਨੈਸ਼ਨ ਮੈਰਿਜ ਫਾਰਮ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਸਥਾਨੇ ਉਪਰ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਰਿਜ ਸੈਲੀਬਰੇਟ ਜੋਤੇ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਉਪਰ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਜੋਤੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸੈਲੀਬਰੇਟ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਸੈਰੋਮੋਨੀਅਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀ ਡੀ ਐਮ (ਬਰਬਾਦੀ, ਡੈਂਬ, ਮੈਰਿਜ) ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਹਨ। ਇਹ ਦਫ਼ਤਰ ਜਨਮ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਤੇ ਵਿਤ੍ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈਲੀਬਰੇਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਦੇ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੰਖਿਤ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦੇਂਦੇ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਇਹ ਔਨਲਾਈਨ ਭੇਜਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਜਿਸਟਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੈਲੀਬਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵੈਬਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹ ਦਰਜ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਹ ਵਾਲਾ ਜੋਤਾ ਦਰਜ ਹੋਏ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਪਾਸੋਂ ਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ 33 ਡਾਲਰ 80 ਸੈਂਟ ਫਿੰਸ ਦੇ ਕੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੋਤੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਾਜ਼ਾ ਸੂਨੇਹੇ ਉਪਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਛੱਪਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਵੀ ਸੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਜੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ 0425 853 086 ਉਪਰ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਟੋਰਨੀ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਬਾਪਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

(ਪਰਮਾਨੈਟ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ) ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪੜ੍ਹੋ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਰਪਰਸਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਫਿਰ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਹ ਕੌਣ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਹ ਸੈਰਿਜ ਸੈਲੀਬਰੇਟ ਕੋਲ ਵੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਰਿਜ ਸੈਲੀਬਰੇਟ ਕੋਲ ਵੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਰਿਜ ਕੋਲ ਤੁਸੀਂ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ।

ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਧਿਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਫਾਰਮ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ

ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਧਾਨ ਐਲਾਨ (ਸਟੇਚਰੀ ਡੈ

ਇਹ ਹੈ ਦੇਸ਼, ਇਹ ਹਨ ਲੋਕ...

1970 ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਫੱਪੀ ਕਿਤਾਬ 'ਲੋਹ ਕਸ਼' ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਵਿਤਾ 'ਭਾਰਤ' ਵਿਚ ਪਾਸ਼ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਸਬਦ
ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਏ
ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸਬਦ ਅਰਥ-ਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਇਸ ਸਬਦ ਦੇ ਭਾਵ
ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਹਨ
ਜਿਹੜੇ ਅਜ ਵੀ ਕੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵਿਆਂ ਨਾਲ
ਵਕਤ ਮਿਣਦੇ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਿੱਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾ, ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ।
ਉਹ ਭੁੱਖ ਲੱਗਣ ਤੇ,
ਆਪਣੇ ਅੰਗ ਵੀ ਚਥਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਕ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ
ਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ ਮੁਕਤੀ।

ਅਜ ਜਦ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਕਹਿਰ ਢਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮੇ ਲੋਕਠਾਊਨ ਨੂੰ ਤੇੜਦੇ ਹੋਏ ਲੱਖਾਂ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ ਹਨ ਤਾਂ ਉਚੇਰੇ ਤੇ ਮੱਧਵਰਗੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬਾਸਿਦੇ ਹੈਰਾਨ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ; ਇਹ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ ਹਨ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਲ ਨਹੀਂ; ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਰਮਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਰਹੇ। ਪਾਸ਼ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਕੋਲ ਵਿੱਡਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ' ਉਹ ਭੁੱਖ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਗ ਵੀ ਚਥਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।' ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਚਥਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ ਹਨ। ਇਹ ਬੇਹੋਦ ਘੱਟ ਉਜਰਤ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੱਤਾ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਏਨੀਆਂ ਰੁੱਝੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤੀਆਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਤੇ ਨਫਰਤ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਮਝ ਲਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਕੋਲ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਨਾ

ਨਾਇਕ ਬਣ ਗਏ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਤਾਂਤੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਜਿਤਾਇਆ। ਲੋਕ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਇਹੋ ਰਹਿ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਨ। ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਨਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਦਲ/ਵਿਕਲਪ

ਬਚਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਗੂ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿਚ ਰੁੱਝ ਗਏ ਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਅਤਿਅੰਤ ਸਰਮਨਕ ਵਿਵਹਾਰ/ਵਿਵਾਹ ਕੀਤਾ। ਹਾਂ, ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਂਝ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ

ਰੂਪਏ ਫੀ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਰਿਗੁਣੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਦਵ ਸਿੰਘ ਦਿਹ

ਹਰ ਰਿਸਾਨ ਕੋਲ ਬੋਝੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰੂਰਸਮੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਪਾਸ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਇਉਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:

ਬੋਕੇ ਟੈਂਟੇ ਪਿਛਿਆਂ ਨੂੰ ਲੇਸਲੇ ਦਿਲ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਜੋਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ 'ਚ ਜ਼ਖਮੀ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਭਖਦਾ ਹੋਇਆ ਮੁੱਖ ਚੰਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ...
ਜੁਗਨੂਆਂ ਵਾਂਗ ਰੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਬਸ ਕੇ ਭਟਕ ਛੱਡਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਰ ਭਬਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਕਦੇ ਸੀ-ਸੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਬੇਚੈਨੀ ਦਾ ਅਸੀਂ ਅੱਕ ਰੋਜ਼ ਚੱਬਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਪਾਸ ਨੇ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਬਾਰੇ 'ਸਾਡੇ ਖੂਹ 'ਤੇ ਵੱਸਦਾ ਰੱਬ ਨੀ' ਵਰਗ ਕੋਈ ਰੋਮਾਂਚਿਕ ਦਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਜ਼ਲਾਲਤ ਅਤੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਲਾਲਤ ਤੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਮਹਾਂਨਗਰਾਂ ਤੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਗੈਰੂਰਸਮੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਰ ਸਾਡੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਪਰ ਗੈਰੂਰਸਮੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕੌਣ ਫੜੇਗਾ? ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੇ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਜੇ ਵੀ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਟੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਦੱਬਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕੌਣ ਫੜੇਗਾ? ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੇ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਜੇ ਵੀ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਟੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਦੱਬਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕੌਣ ਫੜੇਗਾ? ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੇ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਜੇ ਵੀ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਟੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਦੱਬਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕੌਣ ਫੜੇਗਾ? ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੇ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਜੇ ਵੀ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਟੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਦੱਬਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕੌਣ ਫੜੇਗਾ? ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੇ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਜੇ ਵੀ ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਟੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਦ

ਵਿਸਾਖੀ ਉਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਫੈਸਲਾ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਾਰ ਵਿਸਾਖੀ ਉਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਚੌਲਦਿਆਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਾਹਿਬਾਨੀ ਦੀ ਰਾਇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਲੋਕਡਾਊਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰਛਿਉ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇਕਠਨਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਤਖਤ ਦਮਦਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤਖਤ ਦਮਦਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵੀ ਹਨ। ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਦਾ ਭੇਗ ਦਮਦਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੂਰਗਮਾਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦੀ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਆਸੀ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਰਿਆਸਤ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ

ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤੌਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਸਖ਼ਤੀ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਕਈ ਮੰਦਤਾਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵਧਿਆ। ਨਾਗਰਿਕ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ, ਐਨਾਅਰਪੀ ਅਤੇ

ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਦੱਲੀ ਵਿਚ ਹਜੁਸ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਖਾਸ ਵਰਗ ਦੇ ਘਰਾਂ ਉਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸਾਰੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਾਈ।

ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹੇ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚਲੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਧੂਮ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਲੰਗਰ ਛਕਾਉਣ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅੰਗੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਭਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪਰਹੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨੇਤੇ ਆਉਣਾ, ਸਵੈ ਅਨਸਾਸਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਹੈ।

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਬੱਚਿਆਂ, ਖਾਸ

ਐਨਾਅਰਸੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ

ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਖੜਕਾਨਾ ਸਨ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਾਲਸਾ

ਇਸ ਜਹਾਨ ਉਤੇ ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਰੋਦੀ, ਸੁਰਤਾਲ ਅਤੇ ਰਾਗਦਾਰੀ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਗੱਲ ਰੱਲੇਗੀ ਤਾਂ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦਾ ਨਾਂ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਜੁਭਾਨ ਉਤੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਖੜਕਾਨਾ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿਤਾ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਦੇ ਘਰ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ 1952 ਨੂੰ ਨਾਨਕੇ ਪਿੰਡ ਜੰਡਵਾਲਾ, ਭੀਮੇਸਾਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਲਕ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਬਾਪੁ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ।

ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਫਿਲੋ

ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਗਾਉਂਦਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸੰਗਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨੀ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਆਚਾਰੀਆ ਪ੍ਰਦੇਸਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਾਜ਼ ਕੋਲ ਛੱਡ ਆਏ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਸਿੱਖੀਆਂ। ਤਾਲੀਮ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਾਲ ਸਹਾਇਕ ਰਾਗੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਜੱਥਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਰੋਹਤਕ, ਰਿਸੀਕੇਸ਼, ਤਰਨਤਾਰਨ, ਬੁੰਦਾ ਜੌਹਤ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਸੰਨ 1979 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਬੰਦ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹਜੂਰੀ ਰਾਗੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਖਾਸ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ।

ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਯਾਦ ਸਕਤੀ ਇੰਨੀ ਪ੍ਰਭਲ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 500 ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਰਾਨ ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀਆਂ 5 ਲੱਖ ਸੀਫੀਜ਼ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਕੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ

ਅਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਤੇ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਸੁਗਮ ਸੰਗੀਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਮਹੁਰ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ ਅਧੀਨੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੁਨੀਆ ਗਾਹ ਮਾਰੀ। ਗਜ਼ਲ ਸਮਰਾਟ ਗੁਲਮ ਅਲੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਰਮਿਆਨ ਬਹੁਤ ਨਿੱਧੇ ਰਿਸਤੇ ਸਨ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਸਤਾਦ ਮੰਨਦੇ ਸਨ।

ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਾਗਦਾਰੀ ਲਈ ਬੜੀ ਢੁਕਵੀ ਅਤੇ ਸਾਧੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹਰਕਤੀ, ਕੁਦਰਤੀ, ਲਰਜ਼ੀ, ਮੁਰਕਈ ਅਤੇ ਮੁਗਲਈ (ਭਾਈ ਤਾਕਤਵਰ ਤੇ ਪੋੜ੍ਹ) ਸੀ। ਲਹਿਨੇ-ਦਾਊਂਦੀ ਵਰਗੀ ਗੱਲ, ਜਿਵੇਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਹਿੱਕ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੌਸਾ ਛੁੱਟ ਪਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਝਰਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਗੀਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲੋਕੋਂ ਲੰਘਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤਕ ਤਰੰਗਾਂ ਛੇਡ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸਮਾਦੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨਿਰਮਲ ਆਬਦ ਨਾਲ ਤਿੰਡ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਸੈਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਲਾਸੀਕਲ ਰਾਗਦਾਰੀ ਉਤੇ ਮੁੰਕਮਲ ਅਬੂਰਾ

ਹਾਸਲ ਸੀ। ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਖਿਆਲ (ਛੋਟਾ-ਵੱਡਾ), ਟੱਪਾ, ਨੁਮਰੀ, ਦਾਦਰਾ, ਧਰੂਪਦ, ਧਮਾਰ, ਹੋਰੀ,

ਕੁਝਾਨਾ, ਪੜਤਾਲ, ਤਰਾਨਾ ਵਗੈਰਾ ਬਾਬੁਬੀ ਗਾਇਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਗਾਇਨ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਵਿਚ ਵਿਚ ਰਾਗ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਜਿਹਾ ਬਣਾਈ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮਾਂ ਬੰਨ ਦਿੱਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਪਿਆ ਘਾਟਾ ਕਰੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

ਹਜ਼ਾਰੇ ਸਾਲ ਨਰਗਿਸ ਅਪਨੀ ਬੇਨੂਰੀ ਪੇ ਰੋਤ

ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਆਰਥਿਕਤਾ

ਡਾ. ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ ਗਰਗ

ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਨ ਵਿਚ ਮਾਰ ਕਾਰਨ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਯੂਰਪ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਉਥੋਂ ਤਾਂ ਫੈਲੇਗੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਲੋੜੀਦੀਆਂ ਰੋਕਸ਼ਮ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਜ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਡੇ ਨੌਂ ਲੱਖ ਤੋਂ ਉਪਰ ਮਾਮੂਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਅਠਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਹੁਕਮੀਆ ਕਵਾਇਦ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ, ਭੈਜਨ, ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਿਹੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਦਾਰੇ ਬੰਦ ਹਨ। ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਮਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ, ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਫੈਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਮੰਦੀ ਨੂੰ ਚਲਦੀ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਗਿਣਾਤਮਕ ਤੇ ਗਣਾਤਮਕ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਅਜੇ ਇੰਨਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਉਪਰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਬਾਬਤ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਪਵੇਗਾ ਜ਼ਰੂਰ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ (ਯੂਐਨਓ) ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹਨ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਅਰਥਚਾਰਾ 2 ਟਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਥੱਲੇ ਆਵੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕੀ ਵਣਜ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਥੋਂ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਜੋ 2008 ਦੀ ਮੰਦੀ ਵੇਲੇ 8% ਸੀ, ਉਹ ਕਰੋਨਾ ਵਿਚ 24% ਹੋ ਗਈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਦਸੰਬਰ 2019 ਵਿਚ 5.2% ਸੀ ਜੋ ਵਧ ਕੇ ਫਰਵਰੀ 2020 ਵਿਚ 6.2% ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅੱਚੋਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿਚ ਪੂਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ 24.5%, ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਦਰ 20.5%, ਬਰਾਮਦਾਂ ਵਿਚ 15.9% ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ 13% ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿਲਕੁਲ, ਭਾਵ 100% ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਲੋ-ਆਫ ਵਧ ਗਏ ਹਨ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਬੀਮੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋ 2008 ਦੀ ਮੰਦੀ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਛੇ ਲੱਖ (6,65,000) ਸੀ, ਹੁਣ ਕਰੋਨਾ ਵੇਲੇ ਵਧ ਕੇ 33 ਲੱਖ ਹੋ ਗਈ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਮੁਖ ਖਬਰ ਚੈਨਲਾਂ ਸੀਅਨਾਨਾਨ, ਐਸ ਐਸ ਅੱਨ ਬੀਸੀ ਅਤੇ ਫੌਕਸ ਦਾ 20% ਸਮਾਂ ਕਰੋਨਾ ਤੇ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਜੋ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਥੋਂ ਖਪਤਕਾਰੀ 65% ਘਟ ਗਈ, ਗਾਹਕ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡੈਵਿਡ ਹਾਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਮਾਡਲ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਰੋਧਾਈ ਹੈ ਪੂਜੀ ਦਾ ਚੱਕਰ ਚਲਦਾ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੂਜੀ ਅਰਜਿਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਖਪਤ, ਵੰਡ ਤੇ ਪੁਨਰ ਪੂਜੀ ਨਿਵੇਸ਼, ਇਹ ਇਕ ਘੁਮਾਉਦਾਰ ਵਾਧੇ ਤੇ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅੰਤਹੀਣ ਮਾਡਲ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਮਾਡਲ ਵਿਚ ਵੀ ਆਰਥਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਨਿਵੇਕਲ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਮਾਇਆ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਾਸਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਲੋੜੀਦੇ ਬਦਲਾਓ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਬਦਲਾਓ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਓ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਰੂਪ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮਾਰੂ ਬਣਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਸਾਲ 1918 ਦੇ ਫੁਲੂ ਤੋਂ ਬਾਬਦ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਫੈਲਾਓ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਡੇ ਨੌਂ ਲੱਖ ਤੋਂ ਉਪਰ ਮਾਮੂਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਅਠਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਮੌਕਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਵਹੀਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਤਕਰੀਬਨ ਅਣਹੋਦ।

ਨੋਟਬੰਦੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਹ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਰੋਕ ਵੀ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇਗਣ ਤੋਂ ਬਾਬਦ ਲਗਾਈ ਲੋਕਡਾਊਨ ਵੀ ਜਮਾਤੀ ਹੋ ਨਿਬੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕ੍ਰੀਮ ਕਰਦੀ ਗੈਰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਾਮ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਦਿਹਾਜੀਦਾਰ ਕਾਮੇ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੱਚੇ ਕਾਮੇ ਤੇ ਬਾਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਮੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਤਾਲਬਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਕੀਤੀ ਛਾਂਟੀ ਦੀ ਮਾਰ ਵੱਧ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮੀਰਾਂ, ਪਹੁੰਚ ਵਾਲਿਆਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਮਿਆਂ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ 15000 ਕਰੋੜ ਨਹੀਂ, ਡੇਢ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪਤਾਅ ਵਿਚ ਹੀ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ 8-10 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਆਫ਼ਤ ਦੌਰਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੁੜ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਰੋਨਾ ਰਾਹਤ ਕੋਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਖਤਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਹਤ ਕੋਸ ਵਿਚ ਹੀ ਪੇਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਮਾਰੀਆਂ ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ ਜਾਂ ਹੱਦਾਂ ਬੰਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀਆਂ। ਇਹ ਕਬਨ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਹੈਜੇ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਉਭਰਨ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਖਤਾ ਜਨ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਰੋਨਾ ਵੇਲੇ ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ ਦਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੇ ਦਿਹਾਜੀਦਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ ਕਮਾਉਣ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਦਲਿਤਾਂ, ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਆਮ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਤੇ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਬਚਾਓ ਦੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋਖਿਮ ਵਿਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਰੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨਲਾਈਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਬਾਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਆਮ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਬਚਾਓ ਦੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋਖਿਮ ਵਿਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਰੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨਲਾਈਨ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਤਕਰੇ ਕਾਰਨ ਜਦੋਂ ਕਰੋਨਾ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਾ ਹੋਇਆ; ਮੈਡੀਕਲ, ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਕਾਮੇ ਗਿਆਰ ਹੋ ਗਏ, ਤਦ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਅਮੀਰ ਤੇ ਰਸੂਖਵਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਣਗੇ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜਨ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਤਕਰੇ ਕਾਰਨ ਜਦੋਂ ਕਰੋਨਾ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਾ ਹੋਇਆ; ਮੈਡੀਕਲ, ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਕਾਮੇ ਗਿਆਰ ਹੋ ਗਏ, ਤਦ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਅਮੀਰ ਤੇ ਰਸੂਖਵਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਣਗੇ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜਨ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਤਕਰੇ ਕਾਰਨ ਜਦੋਂ ਕਰੋਨਾ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਾ ਹੋਇਆ; ਮੈਡੀਕਲ, ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਕਾਮੇ ਗਿਆਰ ਹੋ ਗਏ, ਤਦ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਅਮੀਰ ਤੇ ਰਸੂਖਵਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਣਗੇ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜਨ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਤਕਰੇ ਕਾਰਨ ਜਦੋਂ ਕਰੋਨਾ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਾ ਹੋਇਆ; ਮੈਡੀਕਲ, ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਕਾਮੇ ਗਿਆਰ ਹੋ ਗਏ, ਤਦ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਅਮੀਰ ਤੇ ਰਸੂਖਵਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਣਗੇ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜਨ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਤਕਰੇ ਕਾਰਨ ਜਦੋਂ ਕਰੋਨਾ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਾ ਹੋਇਆ; ਮੈਡੀਕਲ, ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਕਾਮੇ ਗਿਆਰ ਹੋ ਗਏ, ਤਦ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਅਮੀਰ ਤੇ ਰਸੂਖਵਾਨ ਵੀ ਨਹੀ

ਕਰੋਕਾ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਆਸਤ ਭਾਰਤ

ਸੰਸਾਰ ਅਰਥਚਾਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਦੀ ਦੀ ਕਗਾਰ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ; ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਮਹਾਂਅਰੀ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਧਤਾ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਫੈਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਪੌਣੇ ਨੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਉਪਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 44 ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਜਾ ਛੁੱਕੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਵੱਹਾਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ, ਜਰਮਨੀ, ਬਰਾਤਾਨੀਆ, ਜਾਪਾਨ, ਅਮਰੀਕਾ, ਇਰਾਨ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਬਾਮ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਪੁੱਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਸਹਿਮ ਹੈ। ਇਸ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਇਕੱਠੁੰਟ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਸਰਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਅਤਸੋਸਾ! ਅਜਿਗ੍ਯਾ ਹੋ ਨਵੀਂ ਤਿਗਾ।

ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਰੋਕਖਾਮ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਹੁੰਦੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਕਰੋੜ ਵਸੋਂ ਦਾ ਲੋਕਡਾਊਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੋਰਾਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੱਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇ ਬੈਠਿਆਂ ਰਸਦ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਲਤਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਝਾਸੀਦਾ ਇਹ ਵੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਭੈਅ ਕਾਰਨ 40 ਕਰੋੜ ਜਹਾਜ਼ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਫਸੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਚ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਯਾਤਰੀ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕਸ਼ਟ ਭੋਗਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਕਿਉਂਥਾ ਤੇ ਕੰਬੋਡੀਆ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਛੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੱਧੀ-ਪੱਚਦੀ ਰੀਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਕਹਿਰ ਕਾਰਨ ਸੰਸਾਰ ਵਪਾਰ ਰੁਕਣ ਨਾਲ ਢੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਆਰਥਿਕ ਮਹਾਂ-ਮੰਦੀ ਦਾ ਖਤਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੀਜ਼, ਭਾਰਤ, ਇਟਲੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ 30 ਕਰੋੜ ਸਥਾਨੀ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਾਤਿ ਅੰਦਰ ਕੈਚ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਉਜ, ਕੋਵਿਡ-19 ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਮਤਭੇਦ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਚੀਨ ਉਤੇ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਦਾ ਭੇਤ ਗੁਪਤ ਰੱਖ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਨਾਅਹਿਲੀਅਤ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਨਿਦਿਆ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਬੁਜਦ ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੀਨ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਮਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਧਰ, ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਅੰਦਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਤਨ ਦੀ ਬਾਧਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਾਮਰਜ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਯੂਐਨਓ, ਜੀ 7, ਬਰਿਕਸ, ਉਈਸੀਡੀ ਆਦਿ ਸਭ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੇਰ ਨਾਲ ਅਭੈਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਜੀ-20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪੈਕੇਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਜਗਮਨੀ ਨੇ ਇਟਲੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਭੇਜੀਆਂ ਹਨ। ਚੀਨ ਸਪਣ ਅਤੇ ਇਟਲੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਪਾਰਕ ਕਰੋਬਾਰ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਰੋਕਖਾਮ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਸ਼ਾਨਤ ਦੇ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਛੁਲਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੀਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਰੱਲ ਪਿਆ ਹੈ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਯਾਰੋਪੀਅਨ ਯਨੀਅਨ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਲੱਗ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਯਾਰੋਪੀਅਨ ਯਨੀਅਨ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ- ਜਰਮਨੀ, ਫਰਾਂਸ, ਬਰਤਾਨੀਆ, ਇੰਡੀਆ, ਸਪੇਨ, ਪੁਰਤਗਾਲ ਆਦਿ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। ਯਾਰੋਪੀਅਨ ਯਨੀਅਨ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਾਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇੰਟਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਹੈ। ਚੀਨ ਯਾਰੋਪੀਅਨ ਯਨੀਅਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧਾਂ ਨੂੰ

ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਚੀਜ਼ੀ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ
ਕਹਿ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਤੇ ਏਸ਼ਿਆਈ ਲੋਕਾਂ
ਵਿਚਕਾਰ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਐਂਦਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ
ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪਾਸੇ ਭਟਕਾਉਣ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਉਹ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਅਗਸਤ 2020 ਤੱਕ ਲਮਕਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀਨਗੇਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ 2020 ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਲਮਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਚੀਨੀ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ' ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੀ ਜਾ ਰਿਹਾ

ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਚੀਨ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਪਾਰ ਉਤੇ ਗਲਬਾ ਜਮਾਉਣ
ਲਈ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ 'ਇਕ ਪੱਟੀ, ਇਕ
ਸੜਕ' (ਬੀਆਰਾਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਯੰਕਰ ਦਾ ਇਟਲੀ ਨਾਲ
ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਜੰਗ ਕਾਰਨ
ਚੀਨ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀ ਦਰ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ
ਸਭ ਤੋਂ ਘਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੇ ਚੀਨ ਦਾ
ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ
ਦਾ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟ ਕੇ ਚੀਨ ਆਪਣੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ
ਉਭਰਨ ਲਈ ਰੁਸ, ਅਮਰੀਕਾ, ਜਾਪਾਨ ਤੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ
ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ 'ਮਿਲਵਰਤਨ' ਦੇਣ ਦੇ ਸੱਦੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰਕ ਜੰਗ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੀਨ ਤੋਂ 90
ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਐਂਟੀਬਾਈਟਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ
ਮੰਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਨੇ ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ, ਇਰਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ
ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਸਮਾਨ ਵੇਚ ਕੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ
ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਦਖਲ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲ 'ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ' ਤੇ ਪਛੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨਾ

ਅਮਰੀਕਨ ਜੰਗ ਦੇ 'ਜੰਗੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ' ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਣਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਥੱਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਐਸਰਜੈਸੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਵਿਚੋਂ ਉਭਾਰਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਧੜਵੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਲੈਣ ਲਈ 10 ਖਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਪੈਕੇਜ ਪ੍ਰੇਰਕਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ਰ ਕਰਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਉਧਰ ਚੀਨ ਵੀ ਉਭਰ ਰਹੀ ਮਹਾ-ਸਮਾਰਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਚੀਨ ਤੇ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ ਨਕਾਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਲਟਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਫੌਜ ਨੇ ਚੀਨ ਅੰਦਰ ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਦੀਆਂ ਮਿਲਟਰੀ ਗੇਮਾਂ ਸਮੇਂ ਕਰੋਨਾਵਾਈਰਸ ਫੈਲਾਇਆ। ਚੀਨ ਨੇ ਕਰੋਨਾਵਾਈਰਸ ਨੂੰ 'ਚੀਨੀ ਵਾਇਰਸ' ਦਾ ਨਾਂ ਦੇਣ ਤੇ ਵੀ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰੱਟਾ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮੀ ਵਾਪਿਸਤ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਚੀਨ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਲਈ ਟੈਸਟ ਕਿੱਟਾਂ ਦੁਆਰੀਆਂ ਵੈਕਸੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

A portrait photograph of Mahan Singh, a man with a full white beard and mustache, wearing a light blue striped shirt. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a solid blue color.

ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਹਤਿਅਤੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਵੋਂ ਏਕਾਂਤਵਾਸ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਏਕਾਂਤਵਾਸ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਫਾਰਮਸਿਊਟੀਕਲ ਸਾਜ਼ੇ-ਸਮਾਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹਾਇਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ ਕੋਲ ਨਾ ਲੋਤੀਦੇ ਸੈਨੋਟਾਈਜ਼ਰ, ਨਾ ਮਾਸਕ, ਨਾ ਪੀਪੀਈ (ਜਾਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਨ), ਨਾ ਦਵਾਈਆਂ, ਨਾ ਲੋਤੀਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਅਤੇ ਨਾ ਲੋਤੀਦਾ ਸਿਹਤ ਬਣਟ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵਿਗੜ ਗਏ
ਹਨ। ਇਸ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਮਜ਼ਾਨੀ ਸੀ
ਅਤੇ ਆਫ਼ਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ
ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਹੱਠ ਲਿਆ ਕੇ ਸਸਤੇ
ਟੈਂਸਟ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਦਾਮੀ ਕਰਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਇਆਂ, ਵੱਡੇ
ਬੋਇੱਪਤੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਅਮੀਰਾਂ ਉੱਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਟੈਕਸ ਲਾ
ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ
ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ

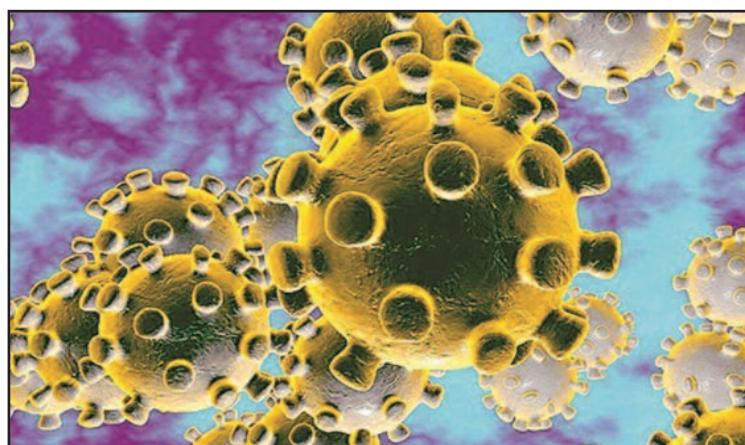
ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਘੜੀ ਦੇ ਸਬਕ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ
ਵਿਚਾਰ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਖਿਆਲ ਇਹੋ
ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ-ਨਿਤਾਣਾ
ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਨੇ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕਹਾਉਣ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਫੌਰੀ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀ ਥਾਂ
ਦਿਖਾ ਦਿੱਤੀ। ਕਰੋਨਾਵਾਈਰਸ ਕਿਲਾਫ਼ ਸਾਡੀ ਬੇਵੱਸੀ,
ਅਸੀਮ ਇਨਸਾਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ
ਸੋਖੀਬਾਜ਼ ਧਾਰਨਾ ਉਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ
ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਸਭ
ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬਕ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਰੱਬੀ ਦੱਖਲ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਸਾਨੀ
ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ - ਭਾਵ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਨਿਮਰਤਾ
ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਡੱਬੇ ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਬਕ ਸਿਖਾਏ ਹਨ: ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਗ਼ਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜੁੜ੍ਹੀ ਸਰਤ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਨੇ ਜਿਸ ਤੌਜੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਿਘਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਆਲਮੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਮੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਜੁੜ੍ਹਰ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਛਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਕਦੀ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਸਿਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ; ਕਿ ਮਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇਕ-ਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਈ, ਕਿ ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਵਡਿਆਈ ਮਾਣ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਹੈਂਦਰਦੀ ਨਾਲ

ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸੂਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਮੁੜ ਇਹ ਜਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਪਿਆਰ ਤੇ ਨਿੱਧ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੰਬਾਂ ਪੀਡੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਪਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਸੰਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਹਿਜ਼ ਤਮਾਸ਼ਾਈ ਬਣ ਕੇ ਨਹੀਂ ਖਲੋ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਤ੍ਰਾਮਦੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ
ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀ
ਹੈ: ਕੀ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਜੀਡੀਪੀ (ਕੁੱਲ
ਘਰੇਲੂ ਧੈਦਾਵਾਰ) ਅੰਕਤਿਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪਏ
ਰਹਿੰਗੇ; ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਕੁੱਲ ਕੌਮੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸੁੱਚਰ ਅੰਕ ਸੁਰੱ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਆਰਥਿਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀ
ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ
ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦਾ ਪਤਾ
ਲਾਉਣ ਲਈ ਇਹੋ ਪੈਮਾਨੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ? ਮਨੁੱਖ ਦੇ
ਲਿਖਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਦਾਰਥਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਕਿਤੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤਕਨੀਕੀ
ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਮਾਤ੍ਰੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ
ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਰੁਖ
ਮੜ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ
ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ
ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਸਮਝ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ
ਮੁਲਕ ਆਰਥਿਕ, ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਤਾਕਤ ਪੱਖੋਂ
ਅਸਾਂਵੇਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਾਜਬ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਚੰਚਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ
ਲਈ ਸ਼ਤਾਪਿਤੀ ਪ੍ਰਗਲੰਘਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਦੰਗ ਨਾਲ

ਸੇਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਮੁਨੱਸਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਹਾਸ਼ਮੀਆਗਤ ਦਨੀਆਂ ਲਈ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੁ

ਵੀ, ਕੀ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਵਾਜ਼ਬ ਪੋਖ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਲਕ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਿਆਸਤੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੱਧੋਂ ਨੈਤਿਕ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਜਾਦ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਉਦਾਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਲ੍ਹਾਗਾ। ਦੁਰਾਤਮ ਰਾਸਤੀ ਸਾਰੀ ਇਨਸਾਨੀ ਕਲਾਨ

ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਮੁੜ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਮੀਦ
ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ
ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਚੀ ਜਿੰਦਗੀ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

A detailed, high-magnification image of numerous yellow, spherical virus particles, possibly representing COVID-19. The particles have a distinct crown-like appearance with many protruding spikes or glycoproteins. They are set against a soft-focus blue and purple background, creating a sense of depth and density.

— ਕਦਮਾ ਦ ਨਾਲ ਹੋ
 ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਨੁਸਖੇ ਇੰਨੇ ਕੁ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ
 ਭਰਪੂਰ ਜਪਣ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਰਾਹਤ
 ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਕਣ, ਜਿਹੜੇ ਬਿਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਬਿਨਾਂ
 ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ
 ਬਿਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ
 ਨੀਤੀ-ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ
 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਠੇਸ ਨਾ ਵੱਜੇ।

(ਬਾਣੀ ਸਵਾਲ 22 ‘ਤੇ)

ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਕ ਸਾਲ: ਅੱਗੇ ਯੈਂਡਾ ਅੱਖਾ

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਹਲਫ਼ 16 ਮਾਰਚ, 2017 ਨੂੰ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਸਦਕਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਜਿੱਤ ਮਿਲੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ 10 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਪਰਤੀ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਸੋਤੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚੋਧੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ 'ਅਪ' ਦੇ ਜਥੇਬੰਦਰ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣਾ ਕੋਈ ਅੱਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਚੁਣੌਤੀ ਅਪਣੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਰ ਅਤੇ ਆਮ ਲੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਾਅਦੇ ਨਿਭਾਉਣ ਪੱਖੋਂ ਭਾਰੀ ਨਾਕਾਮੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਸਲਨ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਅਮਨ-ਕਾਨੰਨ, ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮਗਰਿਆਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ਾਖੇਰੀ, ਅਫਸਰਸਾਹੀ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਦਖਲਾਂਦਾਜ਼ੀ ਆਦਿ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉਤੇ ਕੋਈ ਜਾਹਰਾ ਤਬਦੀਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਮੱਠੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗਾਮੀ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਿੰਲੀ ਵਿਚ 'ਅਪ' ਦੀ ਹਾਲੀਆ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਇਸ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਰਟੀ (ਕਾਂਗਰਸ) ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਹਾਰ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੇ 66 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 63 ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਜ਼ਬਦ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਬੁਰੇ ਸੁਪੱਤੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਗੋਂ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਵੀ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਸਾਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਘੱਟ ਘੱਛ-ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਢਾਂਚੇ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਿਚ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਹਾਲਤ ਜਿਉਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੋਚ ਕਾਰਨ ਅਸੰਤੋਖ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਬਣੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਹਾਕੀ ਕਪਤਾਨ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਾਰ ਸਫ਼ਿਲਾਂ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਅਹਿਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਬੇਚੈਨੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਿਤ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾ

Raja King of Sweets Now Presents

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT • FALUDA KULFI
- GOL GAPPÉ (PANI PURI) • KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE
31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587
Phone : (510) 489-9100

Moon Indian Cuisine
510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਲਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੱਤਜ਼ਾਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੌੜੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੂ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਫੀ, ਗੁਲਾਬ ਜਮੂਨ ਤੇ ਵਿਆਹ
ਸਾਚੀ ਮੌਕੇ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

Paul 510-978-7170

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਮੁਨ ਇੰਡੀਅਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੇਵਰਡ)
600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812
www.moonindiancuisine.net

TEC Equipment
Your Best Business Partner

OAKLAND

ਨਵੇਂ ਆਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ, ਆਸੀਂ ਰੱਕਾਂ ਲਈ ਹਾਈਨਾਂਸ ਵੀ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

**THE WEST'S LEADING FULL-SERVICE TRUCK
AND TRAILER DEALERSHIP**

SALES & LEASING • PARTS & SERVICE • FINANCE & INSURANCE

HARJINDER SINGH BAL
NEW TRUCK SALES
Direct 510-577-5509 | Cell 510-613-3573
hsingh@tecequipment.com

TECEQUIPMENT.COM

8099 S COLISEUM WAY, OAKLAND, CA 94621

Cosmetic & Family Dentistry

UPPAL DENTAL CARE

50 % Discount for Cash Patients

INVISALIGN

Call for Details

Straighten Teeth
Without Wires

Charanjit S Uppal
D.D.S.

FREE TEETH WHITENING WITH PAID EXAM,
X-RAY & CLEANING.
YOUR INSURANCE USUALLY COVER THESE SERVICES

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

**Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted**

1191 W Tennyson Rd. # 4,
Hayward. (CA) 94544
510-786-1780

www.uppaldental.com

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95035
408-942-4400

TASTE OF INDIA

specialist- Gurh Dee Barfee, Gurh Diyaan Jalebian

32 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੈਲੋਫਰਨੀਆ
ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ
ਵਧੀਆ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਖ
ਦੇ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ
ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

lunch buffet everyday
fresh jalebian every day

ਗੁੜ ਦੀ ਬਰਫੀ, ਫਿੱਕਾ ਕਲਾਕੰਦ
ਗੁੜ ਦੀਆਂ ਜਲੇਬੀਆਂ, ਇਮਰਤੀ

DEVINDER SINGH PABLA (OWNER)
510-791-1316

5144 MOWRY AVE (ON FARWELL DR)
FREMONT, CA 94538

510-773-8810

Quick Lube & Smog

We rent
U-HAUL

OIL CHANGE & SMOG CHECK STATION

SUKHWINDER BHELLA

gogibhella@gmail.com

**691 W. Tennyson Rd
Hayward, CA 94544**

**PH 510-757-6775
FAX 510-292-0330**

PREET FABRICS & APPLIANCE

ਅਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਰੀਟੈਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹੌਰੇ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚੱਲੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੋ, ਰੁਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER BOTH FABRICS & APPLIANCES

**APPLIANCES & LUGGAGE CROSS,
PARKER PENS, OSTER BLENDERS**

Watches (Seiko, Citizen & Swistar)

Shavers & Trimmers

Cellular Phones

Onkar Singh Banwait

5156 Mowry AVE. Fremont. CA 94538

Tel- 510-797-7111

ਲਾਕਡਾਊਂਕ ਦੇ ਅਸਰ, ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਤੇ ਨੀਲਾ ਅੰਬਰ

ਦੁਨੀਆ ਦੀ 18% ਆਬਾਦੀ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਅਪਣਾ ਸਬਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਵਿਚ ਮੂਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਹਨ। ਫਰਵਰੀ 2020 ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਹਵਾਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਇਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 30 ਦੂਸ਼ਿਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ 21 ਸ਼ਹਿਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਲਿਧਿਆਣਾ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਖੰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੱਖੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗਰੀਬ, ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੰਨ 2018 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2019 ਵਿਚ ਹਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ 20% ਤਕ ਘਟਿਆ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲ 'ਸਾਫ਼ ਹਵਾ' ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਂਦਾ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਖੋਜ ਅਦਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਚਿੱਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਜ ਕਈ ਵਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਸ਼ਟੀਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਉਤੇਰਦੀਆਂ। ਇਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਉੱਦਾਹਰਨ ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲ 2005 ਤੋਂ 2010 ਤਕ ਦੇ ਪੀਐਮ 10 (ਉਹ ਮੁਹੀਨ ਕਣ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਈਜ਼ 10 ਮਾਈਕਰੋ ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ) ਦੇ ਡਾਟਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 2016 ਵਿਚ ਸਨਸਥੀ ਫੈਲਾਈ ਗਈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਮਡੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਲਿਧਿਆਣਾ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਖੰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿਨਿਆਂ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪੀਐਮ 2.5 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 2016 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀਐਮ 2.5 ਕਦੇ ਮਾਪਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਚਿੱਤਾਜਨਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਵੱਲ ਉਚੇਚਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਸਮੁੱਚਾ ਭਾਰਤ ਇਸ ਵਕਤ ਇਕ ਖਾਸ ਦੌਰ 'ਤੇ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਗਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਥਤੀ ਵਰਤਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਜੰਗਲਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਆਦਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 122 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਨ 2011 ਤੋਂ 2015 ਤਕ ਪੀਐਮ 10 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਂਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹੀ, ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪੱਥਰਾਂ ਭਾਰ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੱਡ ਹਵਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਖੰਨਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਚ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਈ ਆਈ ਟੀਜ਼, ਆਈ ਆਈ ਐਮ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏਮਜ਼ ਅਤੇ ਪੀਜ਼ੀਆਈ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਡਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬੈਧਿਕਤਾ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਓਧਰ ਹਰੇਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਖੰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੱਖੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗਰੀਬ, ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਐਖੀ ਸੰਗ ਦਾ ਵੇਲਾ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੰਗ ਦਾ ਮੌਰਚਾ ਉਦੋ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਗਿਆ ਜਦ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਹੁਦੀਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਤਬਲੀਗੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਇਕ ਆਯੋਜਨ ਵਿਚ ਲਗਪਗ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕ ਤਾਂ ਸਨ ਹੀ, ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਏ ਮਜ਼ਹਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵੀ ਸਨ।

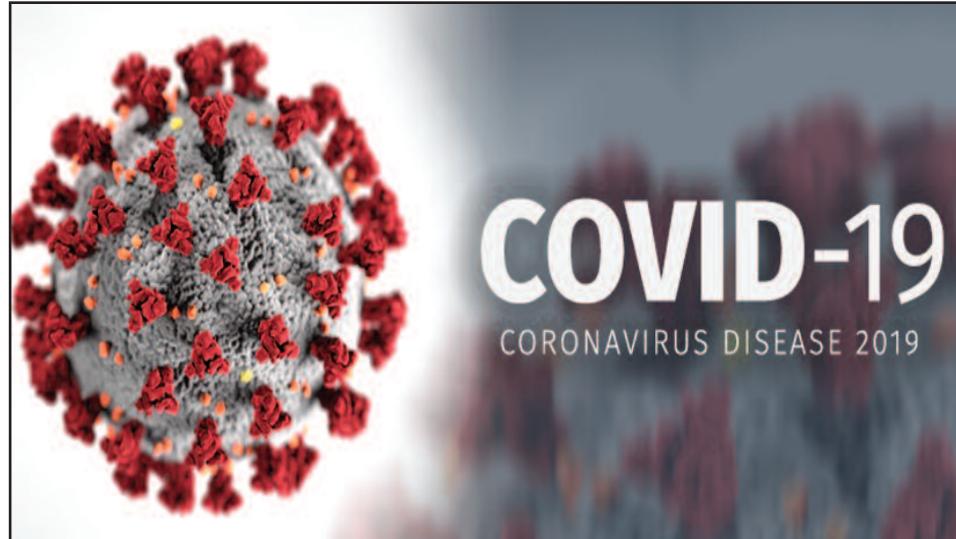
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਮਾਮ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀਤੜ ਮਿਲੇ। ਇਸ ਜਮਾਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਮਾਵਡੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ, ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਮਰਕਜ਼ ਦੇ ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਦ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਰਨ ਲਈ ਮਸਜਿਦ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਮੌਲਾਨਾ ਨੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਤਬਲੀਗੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਇਸ ਹਰਕਤ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਇਸ ਮਰਕਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਜੇ ਤਕ ਲਗਪਗ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਪੀਤੜ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਮਾਤੀਆਂ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਫੁੱਘਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤਬਲੀਗੀ ਜਮਾਤ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਲਗਪਗ ਸੌ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸੰਗਠਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਤਮਾਮ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹ ਬੇਤਕੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਵਿਵਹਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੌਲਾਨਾ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਏ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀਤੜ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਬਲੀਗੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਠਿਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਫ਼ਤਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਭਰਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀਤੜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਉਹ ਤੀਜਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਕੀਹੁੰ ਕਿਸ ਤੋਂ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੋਈ? ਇਸ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨੀ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਹਨ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਬਿਹਤਰ ਰੋਗ ਰੋਕੂ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ

ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਫੈਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਉਥੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਅਤੇ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੀਤੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਪਾਰ ਹੋ ਗਈ।

ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅੰਕਤਾ ਵੀ ਸੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲਗਪਗ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਖਦਾਈ ਅਤੇ ਚਿੱਤਾਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਦੇਸ਼ ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਹਰ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿਜਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਕਡਾਉਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨੋਬਲ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਕੋਰੋਨਾ ਮਰੀਜ਼ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇੰਦੋਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੈਂਦਰਾਬਾਦ, ਬੈਂਗਲੂਰੂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ। ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ, ਕਾਨਪੁਰ ਆਦਿ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਜਮਾਤੀਆਂ ਨੇ ਹੁੱਲਬਲੂਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਮੁਹਿਰ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਸਭ ਮਾਤ੍ਰੇ ਕਾਰੇ ਉਸ ਕੁੜ-ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹਨ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹ ਝੁਠ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਮੁਸਲਿਮਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਜਿਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਬੇਹੱਦ ਦੁੱਖਦਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਨ ਤਲੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਮੀਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਖਰ ਕੋਈ ਇੰਨਾ ਜਾਹਿਲ

ਕਿਂਦਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮਝੇ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਹਿਲ ਅਨਸਰਾਂ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਕਡਾਉਨ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਇਸ ਵਿਚ ਦਿੱਲ ਵਰਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਲਾਕਡਾਉਨ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਨੈੱਬਤ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਲਾਕਡਾਉਨ ਦਾ ਅਰਸਾ ਵਧਾਉਣ ਪਵੇ ਸਿੱਖੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਹਨ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿਜਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਕਡਾਉਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨੋਬਲ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜਨਤਕ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਣਗੇ।

ਡਾ. ਸੰਜੇ ਗੁਪਤਾ, (ਜ੍ਰੋਮੈਟ)

ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਟੀਕਾ ਬਣਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਪੁੱਜਣ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਵਕਤ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਲਾਕਡਾਉਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਮੁਲਕ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿੱਤੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲਾਕਡਾਉਨ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਸਨ ਦਾ ਸਥਾਤ ਦੇਣਾ ਨਾ ਛੱਡੇ।

ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰਿਹਿਦਰ ਮੌਲਿਸ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਚਾਨਣ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਸਨੋਹਾ ਦਿੰਦੇ ਵਕਤ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸਾਸਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਆਚਰਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਕਿਨਾਈਆਂ ਵਾਲਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਬੁਹਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਗੱਲ ਬੱਦੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕਹਿਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਫਾਓ ਇਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕੋਰੋਨਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾਨਾਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿੱਤ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਅਤੇ ਨੈੱਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨੈੱਤਿਕ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਰੋਨਾ ਖਿਲਾਫ਼

ਮਹਾਮਾਰੀ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਕਿਉ?

ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੂਬੀ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ, ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਲਾਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ 8,85,221 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਪੀੜਤ ਹਨ, 44,212 ਦੇ ਲਗਪਗ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਪੁਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਅਰਥਾਤ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਾਗ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੁਣ ਤਕ 46 ਪੈਸ਼ੀਟਿਵ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ 4 ਮੌਤਾਂ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਮ ਤੌਰ ਲੈ ਕੇ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਸਮਾਜ-ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦਾਂ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ ਬੋਹੜ ਸਰਮਨਾਕ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੀਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦਿੱਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਦੱਜੇ ਹੀ ਦਿਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਦੇ ਲੀਡਰ ਚਿੱਠੇ ਕੁਝਤੇ-ਪਜਾਮੇ ਪਹਿਨ ਕੇ ਇਕੱਠ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅੱਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਜ਼ਿੰਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ।

ਕਰਦਿੱਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨਾ ਬੋਹੜ ਚਿੱਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਕਰਦਿੱਤੀ ਵਿਚ ਘਰ ਬੈਠਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਕ ਦੱਧ ਦੀ ਬੈਲੀ ਦੇ ਕੈ ਅੱਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਫੋਟੋਆਂ ਛੁਪਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀਆਂ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਹਰਕਤਾਂ ਅੱਜਕੁਲ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਚੁਟਕਿਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵਿਚ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮੀ ਕੁਝ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿਚਦਾਉਣ ਸਮੇਂ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਮਾਸਕ ਉਤਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਲੀਡਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਉਤਾਰੇ ਆ ਤਾਂ ਕਿ ਫੋਟੋਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਣ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਰ ਮੁੜੋ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ

ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਮੁੜੋ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ ਕੇ ਲਾਹਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਮਨੋਰੋਗ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲ ਸਿਆਸੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੁਣ ਤਕ 46 ਪੈਸ਼ੀਟਿਵ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ 4 ਮੌਤਾਂ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਪ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਰ ਮੁੜੋ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨਾ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਾਕਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਰਿਵਾਜ਼ ਜਿੰਹਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਾਰਨ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਕਰੋਤਾਂ ਰੂਪਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੇਕ ਕਮਾਈ, ਆਪਣੀ ਜਮ੍ਹਾ ਪੰਜਾਂ 'ਚੋਕ ਹਿੱਸਾ ਸਰਬੋਤਮ ਦੇ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੀਡਰ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੇਸ਼ਮਾਲ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਰ ਮੁੜੋ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ

ਦਾਨ ਰਾਸ਼ੀ 'ਚੋਕ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡ ਕੇ ਅੱਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਿੰਠ ਥਾਪ-ਥਪਾਉਣਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹਾਲ ਬਣਿੰਡਾ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ ਕਰਦਿੱਤੀ ਦੌਰਾਨ ਫੀਸੀ, ਐਸਾਂਸਪੀ ਵਰਗੇ ਜ਼ਿੰਲੇ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਕਰ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਸਕ ਆਦਿ ਦੇ ਕਰਦਿੱਤੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਨਾ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਜ਼ਿੰਲਾ

ਦਾਨ ਰਾਸ਼ੀ 'ਚੋਕ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡ ਕੇ ਅੱਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਿੰਠ ਥਾਪ-ਥਪਾਉਣਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹਾਲ ਬਣਿੰਡਾ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ ਕਰਦਿੱਤੀ ਦੌਰਾਨ ਫੀਸੀ, ਐਸਾਂਸਪੀ ਵਰਗੇ ਜ਼ਿੰਲੇ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਕਰ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਸਕ ਆਦਿ ਦੇ ਕਰਦਿੱਤੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਨਾ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਜ਼ਿੰਲਾ

ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਲੈਣਾ ਹੁਣ ਚਰਚਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੇ ਬੈਲੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਹਿਆ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਲੇ ਬੈਲੇ ਬੈਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾ ਦੀ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਕਿਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਮ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਨ ਦੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣਾ ਲਿਜਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ।

ਸੂਬੇ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਦਿੱਤੀ ਨੂੰ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਨ, ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਧਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵੰਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਤੌਂ 'ਤੇ ਪੈਤੂ ਰੱਖਣ ਵੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਰਦਿੱਤੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੈਚਾਈਤੀ ਵਿਭਾਗ, ਫੂਡ ਸਪਲਾਈ, ਪੁਲਿਸ ਆਦਿ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਦੱਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣ, ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਫੀਸੀ ਬਣਿੰਡਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੈਚਾਈਤੀ ਵਿਭਾਗ, ਫੂਡ ਸਪਲਾਈ, ਪੁਲਿਸ ਆਦਿ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇ

ਖਤਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਿਆ ਚੀਨ

ਚੀਨ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਆਫ਼ਟ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਤਮਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਕਹਿਰ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀਤੜਾਂ ਅਤੇ ਮਿਤੜਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਚੀਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ, ਯੂਰਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਿਕਾਰ ਬਣਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਫਿਲਹਾਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀਤੜਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੇਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਤਪਸ਼ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ

ਖਿੱਚਿਆ ਕੁਮਾਰ ਸੋਤੀ

ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸੋਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੋਹਰਾਮ ਮਚਿਆ

ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਅਪੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬਹਿਸ ਇਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਛਿੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੀ ਭਿਆਨਕ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਕਿੱਦੇਂ? ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਗਲੀਆਂ ਚੀਨ ਵੱਲ ਉਠ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੀਨ ਦੀ ਜੈਵਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਣ ਵਿਚ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਗੜਬੜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਦੇ ਜਿਸ ਵਹਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਨਲੋਵਾ ਵਾਇਰਸ ਫੈਲਿਆ ਉਥੇ ਚੀਨ ਨੇ ਵਾਇਰਸ ਖੋਜ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਚੀਨ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਖੁਦ ਇਸ ਲੈਬ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਮਗਜੇ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਤੈਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਤੋਂ ਚੀਨ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਚੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਸੰਬਰ ਤਕ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਈ ਰੱਖਿਆ।

ਜਨਵਰੀ ਆਉਂਦੇ-ਆਉਂਦੇ ਚੀਨ ਵਿਚ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੇ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਚੀਨ ਨੇ ਪੀਤੜਾਂ ਅਤੇ ਮਿਤੜਾਂ ਦੀ ਗਿੱਢੀ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਖੁਦ ਚੀਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਚੀਨੀ ਪੁਲਿਸ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਹੱਸ਼ਮੀ ਨਿਮੋਨੀਆ ਵਰਗੀ ਕਿਸਾਂ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੀਆਂ ਅਫ਼ਵਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਗ੍ਰਿੰਡਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। 'ਦਿ

ਟਾਈਪੀਜ਼' ਮੁਤਾਬਕ ਦਸੰਬਰ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਪੈਬਲਾਜਿਸਟਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੈੱਪਲ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਂਚ-ਪਤਤਾਲ ਸ਼ਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੋਰੋਨਾ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਚੀਨ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ 1997 ਵਿਚ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਐਚਿੱਪਾਨ। ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਾ ਪਛਾਣ ਸਕਣ ਦੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਚੀਨ ਨੇ ਸੈੱਪਲ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਕਿ

ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਪੰਛੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ

ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਇੱਥੇ 15 ਲੱਖ ਮੁਰੀਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਚੀਨ ਨੇ ਇਕਦਮ ਉਲਟ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਸਾਂਝੀਦਾਰ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਭਿਣਕ ਤਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਉਸ ਇਟਲੀ ਨੇ ਜੋ ਚੀਨ ਦੇ 'ਵਨ ਬੈਲਟ ਵਨ ਰੋਡ' ਪ੍ਰਯੋਗਕਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਜੀ-7 ਸਮੂਹ ਦਾ ਇਕਲੋਤਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਚੀਨੀ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲਸੇਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਖਦਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯੂਰਪ ਦੀ ਅਹਿਮ ਕੜੀ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਇਟਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਚੀਨ ਨੇ ਇਸ ਖਤਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਗਾਹ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਉਤੀਰੀ ਇਟਲੀ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਚਮਤੇ ਦਾ ਵਧਾਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਤਮਾਂ ਲੋਕ ਚੀਨ ਤੋਂ ਇਟਲੀ ਆਉਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਾਇਰਸ ਫੈਲਦਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੀ ਇਕਲਿਆ ਕਿ ਅੰਜ ਪੂਰੇ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਮਾਤਮ ਪਸ਼ਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੀਨ ਨਾਲ ਜੁਗਲਬੰਦੀ ਦੀ ਇੰਨੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਦੁਜੇ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸ਼ਿੰਕੰਜਾ ਕੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਚੀਨ ਦੇ ਛਲ-ਕਪਟ ਨਾਲ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲੀ, ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਚਾਰ ਨਹੀਂ। ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਭਿੰਨਕਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੀਤੜ ਸਪੇਨ ਚੀਨ ਤੋਂ 43.2 ਕਰੋਂ ਯਾਰੋਂ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਸਸਤੇ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਤਮਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਪਲਾਈ ਲੜੀ ਨੂੰ ਚੀਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਖੁਦ ਭਾਰਤ ਵੀ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਗਰਮ ਫਾਰਮ ਤੱਤਾਂ ਅਰਥਾਤ ਏਪੀਅਸੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਚੀਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ 70 ਫੀਸਦੀ ਤਕ ਏਪੀਅਸੀ ਚੀਨ ਤੋਂ ਦਰਮਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੀ

ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸਵ ਵਿਚ ਫੈਲ ਜਾਵੇ। ਚੀਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਤੰਤਰ ਦੀ ਸੋਚ ਇਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਲੱਗੇ ਪਰ ਵਿਸਵ ਦੇ ਬਾਕੀ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਤੱਤ ਕਰਦਾ ਝਟਕਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਤੀਰੀ ਮਹਾ-ਸਕਤੀ ਦੇ ਤੱਤ ਕਿਤੇ ਪੱਛਮ

ਸਾਲਾਨਾ ਕੀਮਤ ਲਗਪਗ 2.4 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਬੈਠਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵਿਸਵ ਬਰਾਦਰੀ ਉਸ ਚੀਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੋ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿਜਾਈਲ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਕੰਮਾਂਤਰੀ ਸਮੱਗਰੀਂਗ ਜ਼ਰੀਏ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸਵ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਉਤੀਰੀ ਕੋਰੀਆ ਵਰਗੇ ਖਤਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਇਸੇ ਵਿਸਵ-ਪੱਧਰੀ ਭੂਲ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਜੇ ਚੀਨ ਦੀ ਅਜਾਰੇਦਾਰੀ ਤੋਤੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਖਤਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਜੇ ਕਰ ਲਾਕਡਾਉਨ ਵਰਗੇ ਰੋਕਬਾਮ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਸਦਕਾ ਭਾਰਤ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਚੀਨੀ ਵਪਾਰਕ ਚੜ੍ਹਤ ਦੇ ਚੱਕਰਵਿਉ ਨੂੰ ਤੋਤਨ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਤਾਂ ਪੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਕਡਾਉਨ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਮੁਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਾਕਡਾਉਨ ਸਹਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਤੰਦਰਸਤੀ 'ਤੇ ਮੰਡਰਾ ਰਹੇ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਲਾਕਡਾਉਨ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਰੋਨਾ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਬਦਲ ਜਾਏਗਾ ਸੰਸਾਰ?

ਜਮਨ ਸ਼੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਚੋਣੋਂ ਹੋ ਵੀ ਸਕੇਗੀ? ਕਿਸੇ ਇਕੱਠ ਤੋਂ ਬਾਗੈਰ ਚੋਣੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਢੰਗ ਹੋਣਗੇ? ਵੋਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪੁਆਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ?

ਅਜ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾ

ਐਂਡਾਂ ਕੀ ਕਦ ਮਿਲੇਗੀ ਬਰਾਬਰੀ?

ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਹੋਦ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਹੋਦ ਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਢ-ਕਦੀਮ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੁਰ-ਤੁਰ ਕੇ ਹੰਭ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਮਰਦ ਦੇ ਬਹਾਬਲ ਤਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਫੋਰਮ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲਿੰਗ ਭੇਦ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੱਥਿਅਤਾ ਸਬੰਧੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅੰਕਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਲਿੰਗ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਸਥਾਨ ਹੇਠਾਂ ਖਿਤਕ ਕੇ 112ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਨ 2019 ਵਿਚ ਲਿੰਗ ਭੇਦ ਸ੍ਰੋਟੀਂ 'ਚ ਭਾਰਤ 108ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੇਵਲ 5% ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ 14% ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਆਗੂਆਂ ਵਾਲੀ ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੀਂ, ਭੈਣ, ਨੂੰ ਹੁੰਕਿਤੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਂ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਖੜਤਾ, ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਅੰਦਰ ਵੀ ਖੜਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਰਹੋਦ ਪਾਰੋਂ ਕਿਸੇ ਮੁੰਮਦ ਗੌਰੀ, ਗਜ਼ਨਬੀ, ਅਬਦਾਲੀ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ, ਲੁੱਟਮਾਰ ਕਰ ਕੇ ਕੀਮਤੀ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਉਧਾਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਣਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਕੂਲ ਵਿਚ, ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ, ਥਾਣੇ 'ਚ, ਧਰਮ ਦੁਆਰੇ, ਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਹਵਸੀ ਰਾਖਸ ਬਬੇਰੇ ਹਨ। ਪੇਟ ਵਿਚ ਹੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸੁਨੀਸ਼ਦ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਪੇਟ ਵਿਚ ਹੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ 1000 ਨਰ ਬੱਚਿਆਂ ਮਿਛੇ 798 ਮਾਦਾ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1994 ਵਿਚ ਬੱਚੀ-ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਡਾਕਟਰ ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਰਾਹੀਂ ਲਿੰਗ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਪਕਿਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸੁਰਮਾਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਜੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਇਹੋ ਕਸੂਰ ਕਰਦਾ ਡਾਕਟਰ ਫਤਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ 50,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਕ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ, ਐਸੀ ਕੋਈ ਖਚਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਆਈ।

ਬੱਚੀਆਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਵੀ ਜਾਣ ਤੋਂ
ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਕੁੜੇ ਦੇ
ਛੇਰਾਂ 'ਤੇ ਸੱਟੀਆਂ ਪਈਆਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਬੱਚੀ

ਘਰ ਵਿਚ ਵਧਣ-ਢੁਲਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੈਰ-ਪੈਰ 'ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀ ਦਾ ਫਰਕ,
ਵਿਤਕਰਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ

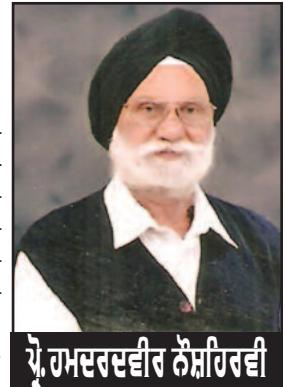
ਵਿਚ ਹਰ ਪੱਜ ਸਕਿਟ ਵਿਚ ਇਕ ਬੰਚਾ ਭੁੰਧਾ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਫਾਓ' ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਸਾਲ 60 ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਭੁੰਖੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, 47 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਭਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਵੱਲ ਸਾਲ 2008 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ, ਬਿਮਾਰੀ, ਮਾੜੀ ਸਿਹਤ ਕਾਰਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ 5,753 ਬੱਚੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਧਿਆਪਕ ਬੱਚੀਆਂ ਦਾ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤਕ ਸਰੀਰਕ
ਸੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਗੁੰਗੀਆਂ-ਬੋਲੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ
ਤਕ ਕੁਝ ਨਾ ਦੱਸ ਸਕੀਆਂ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ
ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਬਹੁਤ ਬੋਡੀਆਂ
ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨਰਬਲੀ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਹੋ
ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਖੰਡੀ ਸਾਧਾਂ, ਤਾਂਤਰਿਕਾਂ ਦੇ
ਬਹਿਕਾਵੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕੁੜੀ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਭਾਵੇਂ 1931 ਵਿਚ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੀ

ਬਣ ਗਈ। ਨਿਆਂ ਨਾਲ
ਮਿਲਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ
ਜੁਨ 2008 'ਚ
ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿਖੇ
ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ
ਹੌਡ-ਕੁਆਰਟਰ
ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਮ-
ਹਡਿਆ ਕਰ ਲਈ ਸੀ
ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਪੁਲਿਸ
ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਥੁੱਲੀਆਂ।

શ્રી. હમદરદીર નેતૃહિરદી

ਜਦੋਂ ਬੱਚੀਆਂ ਕੁਝ ਵੱਡੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਕਾਂ ਉੱਤੇ, ਗਲੀਆਂ ਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਖਤਰੇ ਮੰਡਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਜੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੀਆਂ? ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਜਿਸਮਾਨੀ ਵਧੀਕੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭੋਲੀਆਂ-ਭਾਲੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਰੱਬ ਦਾ ਤੁਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੱਚੀਆਂ ਲਈ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਈ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸੋਸਣ ਦੀਆਂ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਧਪੰਨੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਖੋਹਰ ਇਲਕੇ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਦੀ ਅੱਠੰਵੀਂ ਜਾਮਾਤ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੀ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਮੁਜਰਨਾਮਾ ਵਾਧੀਕੀ ਲੀਤੀ।

ਸਿਮਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸੰਸਥਾ ਜਿਹੜੀ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਂਟ ਉਤੇ ਗੁੰਗੀਆਂ-ਬੋਲੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ ਪਤਾਈ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਵਿਚ

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛਮੀ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਹੁਣ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਨੂੰ ਦੁਫ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਦਾ
 ਭਰਤਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਰ ਅੰਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੇਟ ਭਰ
 ਲਈ ਸਰੀਰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ
 ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਅੰਰਤਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਵਸਵਾਗਮਨੀ ਦੇ ਧੰਦੇ ਵਿਚ
 ਪੈ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਸੈਕਸ ਵਰਕਰ ਹਨ। ਖਾਂ
 ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਤੁਗਲਕੀ ਨਿਆਂ ਵੀ ਅੰਰਤ-ਮਰਦ ਦੇ
 ਪਿਆਰ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਘੋਰ ਅਨਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ।
 ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ। ਕੈਬਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗੜ੍ਹੀ ਦੇ
 ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਪ੍ਰੈਮੀ-ਪ੍ਰੈਮਿਕਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ
 ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਗੋਤਰ ਇਕ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਮਨੋਜ ਅੱਤੇ ਬਬਲੀ ਪ੍ਰੈਮੀ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਕੇ ਨਹਿਰ
 ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰੋਹਤਕ ਦੀ ਸਰਿਤਾ ਦੀ ਘਟਣ
 ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਸਿਕਾਇਤ ਲਿਖਾਉਂਦੇ
 ਗਈ ਤੌਂ ਦੋ ਪਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਵਸ ਦਾ ਸਿਕਾ

ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਣ-ਐਲਾਨਿਆ ਕਰਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਕੇਵੇਂ ਦੀ ਆਚਾਨੀ ਵਾਲੇ ਚਿਪ੍ਸ ਮੁੜ ਪਿ

ਕਰਾਫ਼ੂ ਹਾ ਛ ਕਰਤ ਦਾ ਆਬਦਿਆ ਵਾਲ ਇਸ ਯੁਰਧਾ
ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਕਮ ਖੁਦ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਚੀਨ ਦੇ ਵੱਹਾਨ
ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਫੌਲਿਆ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਢੁਨੀਆ ਦੇ 130 ਦੇਸ਼ਾਂ
'ਚ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ
ਦਾ ਭੈਅ ਵੱਛ-ਵੱਛ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਹਰ ਦੇਸ਼
ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਲਾਲਡੋਰੇ ਝੂੰਪੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਜੋ ਵਾਇਰਸ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੱਦਾਂ-ਬੰਨੇ ਟੱਪ ਕੇ ਅੰਦਰ
ਨਾ ਆ ਜਾਵੇ। ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਆਦਮੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਰਨ ਲੱਗੇਗਾ,
ਜਿਥੋਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਵਾਲੀ ਵਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ।

ਇਸ ਦਾ ਕਿਸ ਨ ਸੁਪਨਾ ਤਕ ਨਹੀਂ ਸਾ ਲਿਆ।
ਉੱਥਾਂ ਵਾਂਗੀ॥ ਬੱਖਾਂ 'ਤੋਂ ਰਾਵਾਂ ਵੱਡਾ

ਮੁਹਬਤਾ ਦਾ ਨਿਧ ਬੁਕਲ ਚ ਗਵਾਚ ਚੁਕ
ਹੈ। ਢੂਰੋਂ ਹੀ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਭਲਾਈ ਸਮਝੀ ਜਾ
ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਤੇ
ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲੇ ਇਕੱਤੀ
ਮਾਰਚ ਤਕ ਬੈਂਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ
ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਬੀਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਤੋਂ ਪੀਡਤ ਹੈ।
ਸਪੇਨ ਦੀ ਮੰਤਰੀ ਇਰੇਨਾ ਮੈਂਟਰੋ ਦਾ ਵੀ ਟੈਸਟ ਪੌਜ਼ਿਟਿਵ
ਆਇਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
26 ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ
ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ
ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਐਂਟੋਨੀ ਓਗੁਤਰਸ ਨੇ
ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ
ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ।
 ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਰੋਨਾ
 ਨੂੰ ਮਹਾਮਾਰੀ ਐਲਾਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ
 ਤਾਕਤਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ
 ਕੂਝ-ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ
 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਮੱਧ ਚੀਜ਼
 ਦੇ ਵਹਾਨ ਨਗਰ ਦੀ ਮੀਟ ਮਾਰਕੀਟ 'ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਥੋਂ
 ਦੀ ਇਕ ਲੈਬੋਰਟਰੀ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਕੋਈ
 ਖਤਰਨਾਕ ਜੀਵਿਕ ਬੰਬ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ
 ਸਮਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਮੜ੍ਹਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਹਾਮਾਰੀ

ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ-ਕਦਰਤ ਨਾਲ ਛੇੜਫਾੜ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਮਹਾਅਥ

ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮਹਾਪਾਪ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਮਹਾਮਾਰੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਹੁਸ਼ੀਨ ਗੈਂਦ ਵਿਚ ਖੇਡਦਾ-ਮੱਲਦਾ ਰਿਹਾ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਉਸ ਦਾ ਵਾਲ ਵੀ ਵਿੱਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਬੇਤਹਾਸਾ ਕਾਟਾਈ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦਾ ਘਾਣ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸੰਤਾਪ ਦਾ ਸਬੰਬਧ ਬਣਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰਸ, ਬਰਡ ਫਲ, ਪਲੇਗ ਅਤੇ ਚਿਕਨਗੁਨੀਆ ਆਦਿ ਮਹਾਮਾਰੀਆਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਲਈ ਹਉਆ ਬਣ ਕੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪਲੇਗ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਬਣੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਪਣਿਆਂ ਤੋਂ ਢੂਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਲਾਸਾਂ ਚੁੱਕਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਈਸ ਨੇ ਅੱਜ ਜਿੰਨੀ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਚੰਨ-ਤਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਫਰੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਈਸ ਨੇ ਅਣਕਿਆਸੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਹਾਮਾਰੀਆਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀਆਂ। ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਜੀਅ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਰ ਮੁਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਲ ਬਣ ਕੇ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਮੰਡਰਾ ਰਿਹਾ ਕੋਰੋਨਾ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਖੋੜਜਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪਹੀਏ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਗੇੜਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਜਾਨਲੇਵਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਮੁਕਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜ਼ੋਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਈ ਲੋਕ ਦੇਸੀ ਟੋਟਕਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 'ਇਲਾਜ ਨਾਲੋਂ ਪਰਹੇਜ ਚੰਗਾ' ਸਾਡੀ ਲੋਕ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ ਉਪਰਾਲੇ ਜ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਕਈ ਬਾਈ ਸ਼ਰਧਾ ਇਸ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਹੋਲੀ ਅਤੇ ਹੋਲਾ-ਮੁਹੱਲਾ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵੇਲੇ ਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ, ਸਹਿਰ-ਸਹਿਰ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੇਗੀ, ਉਨੀ ਦੇਰ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਖਤਰਾ ਸਿਰ 'ਤੇ ਮੰਡਰਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦਾ ਇਕ ਬਿਖਾਨ, ਅਥੇ 'ਮੈਂ ਕਈ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ

ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ' ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਮਜ਼ਾਕ ਦਾ
ਸਬੰਧ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਟਰੰਪ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਕ ਘੁਰਕੀ ਨਾਲ
ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਸੱਪ ਸੁੰਘ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਖੁਦ ਖੋਫ਼ਜ਼ਦਾ ਹੈ।
ਸ਼ਾਕੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸ਼ਿਆਮਾਂ ਦੀ ਗੈਰੀਵੀਤਰਾ ਦਾ ਦੇਤ

ਟੁਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਉਣ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬੰਸਦ
ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ 'ਚ ਹੋ
ਹੋਵੇਗਾ। ਟੈਂਡਿਕ ਨਿਸਮ
ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ
ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਾ ਸਾਹਿਬ

ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰੱਦ
ਸੇਫਟੀ ਵਰਲਡ ਸੀਰੀਜ਼
2020' ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ
ਵੱਲੋਂ ਮਚਾਈ ਹਾਹਕਾਰ
ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਕਈ
ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਰੱਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ
ਹਨ। ਕੀਨੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਂ

ਤੇ ਪਾਬਦੀ ਲਗਾ ਦਿਤੇ
ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰ
ਪੈਰਾ-ਇਲੰਪਿਕ ਕਮੇਟੀ ਵੇਂ
ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ
ਅਤੇ ਸੁਥਾਈ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ 'ਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਰੋਕ ਰੱਚਾ ਲਗ
ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਈਸੀਸੀ ਦੀਆਂ ਆਗਮੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਸ਼ਤ
ਚਿੜ੍ਹੂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵੀਜੇ ਰੱਚ
ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ
ਇਲੰਪਿਕ ਕੁਆਲੀਫਾਰਿੰਗ ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ
ਮੁਲਤਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਟਲੀ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ
ਹਾਲਾਤ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੌਰਾਨ
ਇਟਲੀ 'ਚ ਲਗਪਗ ਨੌ ਸੌ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਾਰ
ਲੋਕ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਚੀਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸਭ ਵੱਡੇ
ਵੱਧ ਪ੍ਰਤਾਪਿਤ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰਾਂ 'ਤੇ
ਬੰਦ ਰਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ
ਵੀ ਪੈਂਚੀਂ ਤੋਂ ਚਾਲ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਮੈਂ

ਬਿਖਤਾ ਦੇ ਵੇਲੇ ਸਿੱਖ ਬਣੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪਾਂਧੀ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਮੁਸੀਬਤ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਕੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗਿੱਤੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਸੇ ਹੀ ਸੋਚ ਦਾ ਹੀ ਧਾਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਸਦੀਵੀ ਤੋਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਦੇਸ਼-ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ, ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਕੋਨੇਨਾਵ-ਪਿਟਿਸ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਮਾਰ ਹੋਠ ਹੈ। ਇਸ ਛੂਡ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਬੁਹੁਗਿੱਤੀ ਅਥਵਾ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੈ। ਦੇਸ਼-ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਅਮਲ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੰਗ

ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਅਧੀਲ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਦੇਸ਼-ਦੁਨੀਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਡ ਜਾ ਕਰੋਪੀ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਇਹੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। 'ਖਾਲਸਾ ਏਡ' ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਉਪਲਬਧੀ ਵਿੱਚ ਵਡਮੁੱਲ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਦੁਨੀਆ

ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਕੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰੰਤੂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਣ ਕੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਵਲ ਉਮੀਦ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ ਉਪਰ ਚਲਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਮਾਣ-ਸਮਾਨ ਤਾਂ ਵਧੇਗਾ ਹੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਸਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਵੇਗੀ।

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਲੇਸ਼ਪੁਰ

ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਿਪਤਾ ਭਰੇ ਵਕਤ ਅੰਦਰ ਸਿੱਬੇ ਮਰੀਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆ ਸਰਾਂਵਾਂ ਦੇਣ

ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਕਈ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਬਾਖੂਬੀ ਰੋਲ

ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲੋਕਡਾਊਨ ਹੋਣ ਨਾਲ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪੁੰਜਿਤ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਾਸਕਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਮਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋੜਵੰਦ ਇਨਸਾਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੋ ਜੰਗਾਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਤਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਢੂਜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਤ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਦੋ-ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲ

ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਅੱਖੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਫਰਜ਼ ਪਹਿਚਾਣਦੇ ਹੋਏ ਗਰੀਬ-ਗਰੇਬੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਲਈ ਇਹ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਪੱਥਰ ਦੀ ਇਸ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਲਾਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤਾਕ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵੱਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲ

ਨਿਭਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਕਈ ਬਾਵਾਂ ਉਪਰ ਢਾਕਟਰੀ ਅਮਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਪੇਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸ. ਗਨਾਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆ ਵਾਂਗ ਸਪੇਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਆਪਣਾ ਕਹਿਰ ਵਰਤਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਨਾਲ ਵੀ ਉਥੋਂ

ਇੱਥੋਂ ਮੈਂ ਅੱਜਕੁਲੁ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨਿੰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਭੰਡਣ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਸੋ ਆਓ ਜਾਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੱਝ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕੁੱਝ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਵਲ ਕਮੀਆਂ ਦੱਸਣ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਪੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਥਿਕ ਹੱਲ ਤਲਾਸਣ ਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕੈਮ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੇੜ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਕੈਮ ਦੇ ਸੱਚੇ ਵਾਹਿਸ ਅਖਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵਾਂਗੇ... ਅਮੀਨ !

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਬਦਲਾਓ, ਦਿਖਾਵਾ ਜਾਂ.. ?

ਬੀਤੇ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜੋ ਬਦਲਾਉਣ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਪਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਲੋਂ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਹੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ 'ਜਾਗੇ' ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਕੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ 'ਜੱਫੀ' ਵਿੱਚ ਲੇ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਅਟਕਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚੱਚੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਹੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤਾਕ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵੱਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਦੀਆਂ ਅਟਕਲਾਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾਣ ਲਗ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਅਟਕਲਾਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾਣ ਲਗੀਆਂ ਕਿ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਨੇ ਬਦਲ ਕੇ, ਰੁਸ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਵਿੱਚ ਪਲਾਇਨ ਕਰ ਗਏ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪੁਰ ਕੰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੋਚ ਦੇ ਧਾਰਨੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੇ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮੇਦਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਲਿਆਂ ਹੀ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਵਾਹਨਾਵਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀਆਂ ਦਾ ਅਗਵਾਈ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਨਾਮਾਨ-ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਵਾਹਨਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਵਾਹਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਹਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਹਨਾਵਾਂ

ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਅਟੈਕ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਅਸਰ

ਚੀਨ ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਤਕ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਲਗਪਗ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਰੁੱਕੀ ਹੈ ਜਦਕਿ 10 ਲੱਖ ਲੋਕ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਏ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਜਾਨਲੇਵਾ ਵੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਟੈਕ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਅਉਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਖਰ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਅਟੈਕ

ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਉਦੋਂ ਪਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਮੂੰਹ ਜਾਂ ਨੌਕ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕਣ ਗਲੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ (ਸੈਲਾਂ) ਨਾਲ ਚਿਪਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜੈਨੋਟਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਸੈਲਾਂ 'ਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਖਾਨੇ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ

ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਇਰਸ ਕਣਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੜਦਾ ਹੈ ਇੰਮੀਊਨ ਸਿਸਟਮ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਵਾਇਰਸ ਵਧਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਗਲੇ ਤੋਂ ਹੋਠਾਂ ਚਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੁਖਾਰ ਅਤੇ ਖਾਂਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੱਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਮੀਊਨ ਸਿਸਟਮ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਈ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਇਸਦੇ ਲੱਛਣ ਬਿਲਕੁਲ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

ਫੇਫ਼ਡਿਅਂ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਮਜ਼ੋਰ

ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਾਤ 'ਚ, ਜਦੋਂ ਵਾਇਰਸ ਫੇਫ਼ਡਿਅਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਨ ਭਾਵ ਇੰਫਲਾਮੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫੇਫ਼ਡਿਅਂ ਨੂੰ ਖਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 'ਚ ਆਕਸੀਜਨ ਭੇਜਣ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਫੇਫ਼ਡਿਅਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ 'ਚ ਮਦਦ ਲਈ ਵੈਟੀਲੇਟਰ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਘਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਿੱਠ ਤੇ ਕਮਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਘਰੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਵਧਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਈ ਸਥਿਆਂ 'ਚ ਲਾਕ ਡਾਉਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਗਪਗ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਜ਼ੀਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਘਰ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਕਮਰ ਤੇ ਪਿੱਠ 'ਚ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਝਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪਿਛੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ

ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਹੀ ਪਜ਼ੀਸ਼ਨ 'ਚ ਨਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਨਾਲ ਦਰਦ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੈਠਣ ਦੀ ਪਜ਼ੀਸ਼ਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ 'ਚ ਟੇਬਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉੱਚਾ ਤੇ ਕੁਰਸੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੀਵੀਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਨਾ ਬੈਠਣਾ

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੈਠੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ

ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ? ਆਓ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ।

ਕੀ ਹੈ ਪਿੱਠ ਤੇ ਕਮਰ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ ਕਾਰਨ?

ਘਰ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਅਚਾਨਕ ਪਿੱਠ ਤੇ ਕਮਰ ਦੀ ਦਰਦ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਫਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਰ 'ਚ ਢਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਘਰ 'ਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪਿੱਠ ਤੇ ਕਮਰ ਦੀ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਬਿਸਤਰੇ 'ਚ ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ।

ਘਰ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਪੀਣਾ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਣ ਤੇ ਸੋਣਾ। ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਮਰ ਤੇ ਪਿੱਠ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ?

ਘਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪਿੱਠ ਤੇ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ

ਹੋ ਤਾਂ ਜਿਸ ਪਜ਼ੀਸ਼ਨ 'ਚ ਬੈਠੇ ਹੋ ਉਸੇ 'ਚ ਹੀ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਬੋਡੀ-ਬੋਡੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਉਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਗਾਈਡ ਲਾਈਨਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ 30 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 3 ਮਿੰਟ ਲਈ ਉਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ 30 ਮਿੰਟ ਕਸਰਤ ਕਰੋ

ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 30 ਮਿੰਟ ਕਸਰਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਲਾਕਡਾਉਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘੱਟ 'ਚ ਬਾਹਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਆਪਣੇ ਘਰ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕਮਰਤ ਕਰੋ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੋਤਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੋ। ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਆਫਿਸ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਘਰ 'ਚ ਘੱਟ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰ ਦਰਦ, ਕਮਰ ਦਰਦ ਤੇ ਪਿੱਠ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਾਣੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਇਰਸ ਕਣਾਂ ਦਾ

ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੜਦਾ ਹੈ ਇੰਮੀਊਨ ਸਿਸਟਮ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਵਾਇਰਸ ਵਧਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਗਲੇ ਤੋਂ ਹੋਠਾਂ ਚਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੁਖਾਰ ਅਤੇ ਖਾਂਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੱਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਮੀਊਨ ਸਿਸਟਮ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਈ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਇਸਦੇ ਲੱਛਣ ਬਿਲਕੁਲ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਲੱਛਣ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਲੱਛਣ ਬੇਹਦ ਸਧਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਉਂਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੋਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਕੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਲੱਛਣ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਲੱਛਣ ਬੇਹਦ ਸਧਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਉਂਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੋਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਕੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਲੱਛਣ

ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਲੱਛਣ ਬੇਹਦ ਸਧਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਉਂਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ

ਚੀਨ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਸੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਬਾਨ

ਚੀਨ 'ਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਮਹਾਰੋਂ ਉਥੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਸੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਬਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਚੀਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਰਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੁਲਕ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਕੇ 951 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਰੋਂ ਚੀਨ ਨੇ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਚੌਕਸੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਲੱਛਣ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੈਦੀਚਿਗ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਦੀ ਰਾਜਾਨੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋਣ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚੀਨ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸਿਹਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤੁਰਜਮਾਨ ਮੀਂਡੇਂਗ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆਉਣ ਮਹਾਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 951 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਦਬਾਅ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੁਸ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਸਹਿਰ ਸੂਈਫੇਨਹੀ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਦੇ 20 ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 'ਚ ਚੀਨ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਕ 'ਚ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਵਿਡ-19 ਦਾ ਇਕ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਏ 38 ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਚ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਸਨਾਤੀ ਕੇਂਦਰ ਗੁਆਂਗਡੋਂਗ ਪ੍ਰਾਂਤ 'ਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੈਸਟ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਆਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਦਿਖ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕੁਲ 1047 ਕੇਸ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 78 ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੁਬੈਈ ਪ੍ਰਾਂਤ 'ਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਮੁਲਕ 'ਚ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾ ਅਕੜਾ ਵਧ ਕੇ 3331 ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਕੋਵਿਡ-19 ਪਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ ਅਜੇ ਲੰਮੇਰੀ: ਮੈਦੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 40ਵੇਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ੁਰੂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੇ ਜੋ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਨਰਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ੁਰੂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੇ ਜੋ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੈਦੀ ਨੇ ਭਾਜਪ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ 'ਅਰੋਗਯਾ ਸੇਤੂ ਐਪ' ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਤੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੇਅਰਜ ਫੰਡ' ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਵਿਚ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਮੁਸਕਲ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਗਹਿਣੇ ਤੱਕ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਲੜਾਈ ਵਾਲੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਲੜਾਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਤਹਿਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਰਮਲ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਸਮੇਤ ਦੂਜੇ ਮੂਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਡਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅੰਖਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਤਾਰੀਫ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਹੋਰਨਾਂ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ: ਖਾਸ ਤੋਂ ਆਮ ਹੋਣ ਦਾ ਸਦਮਾ ਸਹਿਣਾ ਐਖਾ!

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 58 ਸਾਲ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 31 ਮਾਰਚ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਵੀ ਕਈ ਅਫਸਰ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਦਮ ਖਾਸ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸ੍ਰੋਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸਦਮਾ ਕਈਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਅੰਖਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਲਾਈਦਾਰ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਸਦਮਾ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਜਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਦਮ ਹਰੇ ਭਰੇ ਬਗੀਚੇ ਵਾਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਬੰਗਲਾ, ਰਸੋਈਏ, ਚਪੜਾਸੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀ, ਮੁਫਤ ਦੀ ਬਿਲਲੀ-ਪਾਣੀ, ਡਰਾਈਵਰ, ਮਾਲੀ, ਰੀਡਰ, ਸਟੈਨੋ, ਗੰਨੇਮੈਨਾਂ ਦੀ ਧਾੜ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਗ ਸਲਾਮਾਂ ਠੋਕਣ ਵਾਲੀ ਚਮਚਿਆਂ ਦੀ ਭੀਤ ਇੱਕ ਦਮ ਸਾਥ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਐਸਾਂ ਲੁਟਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਅਫਸਰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਐਨੇ ਹਿੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜੀਬ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਘਰ ਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਜਿੰਦਰਾ ਮਾਰ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦੇ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਅਫਸਰ ਦਾ ਸਮਾਨ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਾਉਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬਰਨਾਲੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇੱਕ ਅਫਸਰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਮਾਨਸਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਜਿੰਦਰਾ ਮਾਰ ਕੇ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਆਏ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਜਿੰਦਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ। ਕਈ ਬੇਸ਼ਰਮ ਵਿਅਕਤੀ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਏ.ਸੀ. ਅਤੇ ਕੁਰਸੀਆਂ ਤੱਕ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਟਿਆਲੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਇੱਂਸਪੈਕਟਰ ਤਾਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਈ ਦਿਨ ਖਾਲੀ ਕਰਾਉਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬਰਨਾਲੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇੱਕ ਅਫਸਰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਮਾਨਸਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਜਿੰਦਰਾ ਮਾਰ ਕੇ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਮ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੀ ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਿਨਾਂ ਮਤਲਬ ਚੌਧਰੀ ਬਣ ਕੇ ਬਣਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬਾਣੇ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੇਖ

ਕੇ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਕਹਿਣਗੇ, "ਆ ਗਿਆ ਵਿਹਲਤ ਸਾਡੇ ਦਿੱਡ 'ਤੇ ਲੱਤ ਮਾਰਨਾ। ਆਪ ਇਹਨੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਕਿਸੇ ਨੂੰ।" ਲੁਧਿਆਣੇ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਟਾਇਰਡ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਰਗਰਮ ਹੈ ਤੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੀ ਟਿਕਟ ਵੀ ਭਾਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਲੁਧਿਆਣੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਸੋਅਰੂਮ 'ਤੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਵੀ ਅੰਗੇ ਬੈਠਾ ਟਿੰਕੀਆਂ ਦੀ ਪਲੇਟ ਚਟਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੋਅਰੂਮ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖੀ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਅਫਸਰ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਹ ਗਲ੍ਹਾਂ ਕੋਈਆਂ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਐਨਾ ਭੁੱਖ ਬੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ ਬੇਸਰਮਾਂ ਵਾਂਗ ਬਿਨ ਬੁਲਾਏ ਟਿੰਕੀਆਂ ਸਮੇਂ ਖਾਣ ਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਾਹਬੀ ਘੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਚਿਕ-ਚਿਕ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਤਨੀ, ਬੰਚੇ, ਪੋਤੇ ਪੋਤੀਆਂ ਤਾਂ ਦੂਰ ਭੱਜਣਗੇ ਹੀ, ਪਾਲੜੂ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਵੇਖ ਕੇ ਪਲੰਘ ਬੱਲੇ ਘੁਸ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਮਹੱਲੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਰਾਜੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਲੁਚ ਦਾ ਛੋਕਰਵਾਧਾ ਸਿਆਣੇ ਬਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲੋਗਿਆਂ ਮਿਟ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਸੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਗਾਣੇ ਸੁਣ-ਸੁਣ ਕੇ ਜਾਣ-ਖਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿੱਕੀ ਗੱਡਰ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਧਾਰ ਘਸੀਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਵਾਲੇ ਵੀ ਵੀ ਅੰਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਦੱਤੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ। ਅੰਮ.ਐਲ.ਏ. ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਹੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਹ ਲੱਗ

ਵਾਇਰਸ ਹਮਲੇ: ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਹੱਲ

(ਸਫ਼ਾ 15 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਜੋਂ ਵੇਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਰਨ ਲਰਨਰ ਨੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਜਾਨ ਸਪਾਕੋਵਸਕੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ “ਇਹ ਸੁਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਕਸ-ਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਲਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਟੀਕਾ ਜਾਂ ਇਲਜ਼ ਪਹੁੰਚਯੋਗ, ਉਪਲਬਧ ਅਤੇ ਕਿਫਾਇਤੀ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤਾਂ ਖੁਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਟੀਚਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਜਾਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਪਬਲੀਕਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤਾਂ ਤੈਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਉਦਯੋਗ ਜਗਤ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਉਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੈਕਸਿਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ 9 ਦਸੰਬਰ 2015 ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਟੀਕਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਘੱਟ ਖਰਚਿਆਂ ਤੇ

ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਤਾਂ ਅਮਲ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਲਾਗ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਪਤਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਪੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪੀਛ ਵਾਲੇ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਵੱਡ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਘਰ ਮੁਹੱਤੀਆ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਟੀਕਿਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਇਸ ਲਈ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਵਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਕੇ ਢੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਮਾਤ੍ਰੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ, ਕੱਚੇ ਕੈਪਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਂ ਤੁਰੰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

(ਸਫ਼ਾ 10 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਇਕਲੋ, ਮਜ਼ਬੂਰ, ਲਾਚਾਰ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੁੱਖੇ ਤੇ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਹਨ, ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਟਣਾ—ਮਾਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੀਆ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਕੇ ਮਜ਼ਾਕ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਮੁਲਕ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਹੈ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਤੱਥ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਮੁਲਕ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਮਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ

ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਾਂ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਹੜੀ ਸਡੇ ਸਮੁਹਿਕ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਵੇ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੁੱਲਕ ਦੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਇਹ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੈਤਿਕ ਦਲੇਰੀ ਦਿਖਾਉਇਆਂ ਮਨੁੱਖ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਸ਼ਿਆਲ ਰੱਖੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨਾਤੇ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀਲੇ-ਵਸੀਲੇ ਵਰਤ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਮਵਤਨਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਤੇ ਇੱਜਤ-ਅਣਖ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਾਹ ਲਾਵੇ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇ। ਸਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁੱਲਕ ਦੀ ਹੋਦ ਇਸ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿਦਿਆਂ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਬਾਸ਼ਿਦਿਆਂ ਦੀ ਹੋਦ ਮੁੱਲਕ ਲਈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਮੁੱਲਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਜਾਹਿਰਾ ਤੌਰ ਤੋਂ, ਇਸ ਫੈਸਲਕੁਨ ਮੌਕੇ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਛੁਕਵਾਂ

ਹੁੰਗਾਰਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੀਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ, ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਭਵਿਖ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀਨਗੇਈ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਬਦਲੇਗਾ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਤਰੀਕੀ ਵਧੇਰੇ ਮਨੁੱਖਾਵੀ ਬਣੇਗੀ ਜਿਥੇ ਅਮਨ-ਅਸਾਨ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਮਹਿਸੂਸ ਸੁਪਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਵੇਖੋ ਜ਼ਖੂਰੀ

(ਸਫ਼ਾ 5 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਸੰਪੂਰਨ ਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ। ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਗੇਟ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮੇਜ਼ਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਕ ਲੱਖ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਾਲਾਬੀ ਨੇ ਅੰਮੇਜ਼ਨ ਦਾ ਅੰਨਲਾਈਨ ਤਜਾਰਤ ਦਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਵਧ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅੰਮੇਜ਼ਨ ਤੋਂ ਹੀ ਖੰਨੀ-ਫਰੋਖਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਤਾਲਾਬੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਵਾਲਮਾਰਟ ਨੇ ਸੀਅਰਜ਼ ਦਾ ਦਿਵਾਲਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਅੰਮੇਜ਼ਨ ਦਾ ਅੰਨਲਾਈਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਾਲਮਾਰਟ ਦੇ ਸਟੋਰਾਂ ਦਾ ਦਿਵਾਲਾ ਕੱਢਦੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਕਹਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਟਰੈਕਿਵ ਵਿਚ ਪੰਜਾਹ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਮੁਕ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਦਾਰਖਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਨਲਾਈਨ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਐਮ.ਆਈ.ਟੀ., ਹਾਰਵਰਡ, ਸੈਟੈਨਫਰਡ, ਪ੍ਰਿਸਟਨ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਕੁਝ ਵੱਡੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀਆਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇੱਟਾਂ-ਸੀਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਦੇ ਮਰਵਾ ਕੇ, ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬਿਜਨਸ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ, ਜਿਵੇਂ ਨੈਟਵਲਿਕਸ ਅੰਨਲਾਈਨ ਕਲਾਉਡ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸਨਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਲਗਭਗ ਤੈਅ ਹੈ। ਆਈ.ਬੀ.ਐਮ. ਵੈਟਸਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਵਧ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਬਹੁਤੇ ਅਰਥਸਾਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰੈਜੈਕਟ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਵੱਜੇਗਾ। ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧੇਰੇਗੀ। ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪੁੰਨ ਕਾਮੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਬਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸ ਘਟੇਗੀ, ਉਸੇ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਟੈਲੀਮਾਈਗਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਵਧੇਰੇਗੀ। ਟੈਲੀਮਾਈਗਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਪੁੰਨ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਡੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਮਣੀ ਨਿਪੁੰਨ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਿਗ ਨਿਹਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਨਗਰੀ ਜੈਸਲਮੇਰ

ਜੈਸਲਮੇਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੈਲਾਨੀ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰਹੱਦ ਨੇਤੇ ਬਾਰ ਮਾਰੁਭਲ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਇਸ ਨਗਰ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਮੀਲਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਰੇਤਲੇ ਟਿੱਬੇ, ਵਿਰਾਸਤੀ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਸਥਾਨ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰੌਣਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਪੀਲੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਪੈਂਦੀ ਧੁੱਪ ਕਾਰਨ ਮਾਰਦੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਾਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਨਗਰੀ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੈਪੁਰ ਤੋਂ 350, ਬੀਕਾਨੇਰ ਤੋਂ 330 ਅਤੇ ਜੋਧਪੁਰ ਤੋਂ 281 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਗਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਭਾਟੀ

ਛੋਟੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਪੁਰਾਤਨ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਪਾਂਡੂ ਲਿਪੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਤੀਹੀਂ ਛੁੱਟ ਉੱਚੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚ 99 ਬੁਰਜ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਹੱਦ, ਜਗ ਵਿਲਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਾਨ ਹਨ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 2013 ਵਿਚ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ 37ਵੀਂ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬਾਦਲ ਮਹੱਲ ਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਪੈਲੇਸ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਲਈ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਣਾਇਆ ਮਹੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੱਲ ਬਚੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਵਲ ਬੈਰੀਸਲ ਸਿੰਘ ਨੇ

ਛੱਤ ਅਤੇ 38 ਬਾਲਕਾਨੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਹਵੇਲੀ ਦੀ ਬਣਤਰ ਜਾਹਜ਼ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਪੱਥਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜਾਲੀਆਂ, ਕਿੰਗਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਚਾਰ ਹੈ। ਹਵੇਲੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਬਿਨਾ ਸੀਰੀਜ਼ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਹਵੇਲੀ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀਆਂ ਉਪਰਲੀਆਂ ਦੇ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਨੂੰ ਢਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਦੀਵਾਨ ਨੱਬ ਮੱਲ ਦੀ ਦੋ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਹਵੇਲੀ
 ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰ ਹਵੇਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ।
 ਇਸ ਹਵੇਲੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 1885 ਵਿਚ ਕਿਤਾ ਗਿਆ।
 ਇਸ ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਮੇਂ ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੇ ਮਹਾਂਰਾਜਾਂ

ਜੱਗਾ ਸਿੰਘ ਆਦਮਕੇ

ਸ਼ਾਸਕ ਰਾਵਲ ਜੈਸਲ ਨੇ 1156 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ। ਵੱਡੇ ਨਾਂ ਵਾਲਾ ਜੈਸਲਮੇਰ ਭੀਤੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਪੱਧੋ ਛੋਟਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸਥਾਨ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਦਲ ਮਹੱਲ, ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਹਵੇਲੀ, ਸਲੀਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਵੇਲੀ, ਪੱਟਵਾਂ ਦੀ ਹਵੇਲੀ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨੀ ਸੰਦਰਭ ਦਰਜੇ ਦੀ ਹੈ।

ਜੈਸਲਮੇਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੇ ਸੰਦਰ ਸੈਲਾਨੀ ਸਥਾਨ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਕਿਲਾ ਹੈ। ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ 'ਤੇ ਸੁਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਪੈਣ 'ਤੇ ਇਹ ਸੌਨੇ ਵਾਂਗ ਚਮਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਦਕਾ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸੈਨਾਰ ਕਿਲ੍ਹਾ' ਜਾਂ 'ਗੋਲਡਨ ਫੋਰਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਿਕੋਣੀ ਪਹਾੜੀ ਤੁਕੁਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਇਹ ਕਿਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਸੁਖੇਤ ਜਾਨ ਪੋਲ (ਦੁਟਾਵੇਂ) ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗਣੇਸ਼ ਪੋਲ ਤੇ ਹਵਾ ਪੋਲ ਕਿਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਹਨ। ਕਿਲੇ ਦੀਆਂ ਪੀਲੇ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਲ ਨੱਕਾਸ਼ੀਦਾਰ ਵੇਲ ਬੁਟਿਆਂ, ਜਾਲੀਆਂ, ਕਿੰਗਰਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਖਿਤਕੀਆਂ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਬੇਹੁੰਦ ਸੁੰਦਰ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਵੱਡਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਕਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਵੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੀਲਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਆਏ ਸੈਲਾਨੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਰਾਤ ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਲੁਤਫ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚਲੇ ਖੁਬਸੂਰਤ ਜੈਨ ਮੰਦਿਰ ਕਲਾ ਦਾ ਬੇਜੜ ਨਮੂਨਾ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦਿਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 12ਵੀਂ ਤੋਂ 15ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਦਿਰ ਜੈਨ ਤੀਰਬੰਧਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦਿਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿਲਾਵਾਤਾ ਸੌਲੀ ਵਿਚ ਪੌਰਾਣਿਕ ਕਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਤਜ਼ੀਆਂ ਤ੍ਰਿਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਸਸਤਿ ਇਤ

ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੰਪੈਲਕਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤਾਜ਼ੀਆ ਟਾਵਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਜ਼ੀਆ ਸੈਲੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਤਾਜ਼ੀਆ ਮਕਬਰਿਆਂ ਦੇ ਆਕਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇਸ ਟਾਵਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮੁਸਲਿਮ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਟਾਵਰ ਸ਼ਿਲਪਕਲਾ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕੰਧਾਂ, ਲੱਕੜੀ ਆਦਿ 'ਤੇ ਹੋਈ ਸੁੰਦਰ ਨੱਕਾਸੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਾਲਕੋਨੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਹਾਰਾਵਲ ਗਦਸੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੌਦੂਵੀ ਸਦੀ ਵਿਚ
 ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਝੀਲ
 ਗਦੀਸਾਗਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹ ਝੀਲ ਕਦੇ
 ਸਹਿਰ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸ੍ਰੋਤ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਥਾਨ
 ਜੈਸਲਮੇਰ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੈਲਾਨੀ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਇਸ
 ਝੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ, ਝੀਲ ਕੰਢੇ ਬਣੇ ਮੰਦਿਰ, ਘਾਟ
 ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਬਣੇ ਚੁਬੜੇ, ਛਡਗੀਆਂ ਕਾਫੀ ਸੰਦਰ
 ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਪੀਲੇ ਪੱਥਰ ਦਾ ਨੱਕਾਸ਼ੀਦਾਰ
 ਟੀਲੇ ਕਾ ਪੇਲ ਨਾਮੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੂਰਜ
 ਨਿਕਲਣ ਸਮੇਂ ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸੰਦਰ ਨਜ਼ਾਰਾ ਇਸ
 ਝੀਲ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ
 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਵੀ ਇਸ ਝੀਲ ਵੱਲ ਰੁਖ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ
 ਵਿਚ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਸੈਲਾਨੀ ਭੋਜਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਦਰ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਵਾਤਾਵਰਨ
 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਝੀਲ ਵਿਚ ਕਿਸਤੀ ਸਵਾਰੀ ਦਾ ਲੁਤਫ਼ ਵੀ
 ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲਾਗੂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਨ ਸਾਲਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਵੇਲੀ ਵੀ ਜੈਸਲਮੇਰ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਾਹੁਣ ਸੈਲਾਨੀ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਅਮਰ ਸਾਗਰ ਪੋਲ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਪੀਲੇ ਪੱਥਰ ਨਾਲ 1825 ਵਿਚ ਬਣੀ ਇਸ ਹਵੇਲੀ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਵਾਸਤੁਲਾ ਅਤੇ ਬੈਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦ ਦੇ ਆਕਾਨ ਦੀ

ਲਈ ਮੰਦਿਰ ਮਹੱਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਲ ਤੋਂ ਵਿਹਲ ਸਮੇਂ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੱਬ ਮੱਲ੍ਹੀ ਦੀ ਹਵੇਲੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਵਾਸਤੁਕਾਰਾਂ ਲਾਲੂ ਤੇ ਹਾਥੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਇਕ ਇਕ ਪਾਸੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ ਸੈਲੀਜ਼ ਵਿਚ ਵਖਰੇਵਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਵਲ ਬੈਗੀਸਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਹਵੇਲੀ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਨੱਬ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਇਸ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਵੇਲੀ ਬਹੁਤ ਨੱਕਾਸ਼ੀਦਾਰ ਅਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕਾਫੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਜਾਲੀਦਾਰ ਤੇ ਕਲਾਤਮਿਕ ਝਰੋਖੇ, ਛੱਜੇ ਆਦਿ ਕਲਾ ਦੇ ਬੇਜੋੜ ਨਮੂਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਉਪਰਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਸਾਧਾਰਨ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਖੰਬਿਆਂ ਅਤੇ ਦੀਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਸੂ ਜਨਵਰਾਂ ਦੇ ਚਿੰਤੀ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਉਕਰੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਪੱਖੋਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਚਿਤਰਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਚੁਬੂਤਰੇ 'ਤੇ ਹਾਥੀ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਹਨ। ਹਵੇਲੀ ਮੁਗਲ ਤੇ

ਰਾਜਪੁਤ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦਾ ਥਾਰ ਹੈਰੀਟੇਜ ਅਜਾਇਬਘਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਲੱਛਮੀ ਨਰਾਇਣ ਬੱਤਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਸਿੱਕੇ, ਲਿਪੀਆਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ, ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਬਸਤਰ, ਬਰਤਨ ਆਦਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਗਦੀਸਰ ਝੀਲ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਅਜਾਇਬਘਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਛੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਗਹਿਰੇ, ਸਿੱਕੇ, ਪੋਸਟ ਕਾਰਡ, ਉਠਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਾਨ, ਬਸਤਰਾਂ, ਚਿੱਤਰਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿੱਚ 1800 ਤੋਂ 1860 ਦਰਮਿਆਨ

ਖੰਭੇ ਤੇ ਛੱਡਾਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ
ਦੋ ਹੇਲੀਆਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੁਰਾਤਤਵ ਵਿਭਾਗ
ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।

ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਵਿਆਸ
ਛਤਰੀ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਛਤਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਆਸ ਨੂੰ
ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਲੂਆ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।
ਇਸ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਬਦ ਮੰਦੀਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਰ
ਦਾ ਸੁਰਜ ਅਸਤ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਜੈਸਲਮੇਰ ਆਏ ਸੈਲਾਨੀ ਇੱਥੇ

ਛਿਪਦੇ ਸੂਰਜ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਤੱਕਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ
ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸੰਦਰ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਜੈਸਲਮੇਰ ਤੋਂ ਛੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ
ਲੋਦਰਵਾ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਭਾਟੀ ਸਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ 'ਬੜਾ
ਬਾਗ' ਨਾਮੀ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ
ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦੇਇਮ ਨੇ ਇਕ ਤਲਾਬ ਦਾ
ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ
ਸਥਾਨ ਹਰਿਆ-ਭਰਿਆ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ
ਮਹਾਰਾਜਾ ਲੁਣਕਰਨ ਨੇ ਇੱਥੇ ਇਕ ਬਾਗ ਲਗਵਾਇਆ
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਛਤਰੀ ਦਾ

ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਥੇ ਭਾਟੀ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਛਤਰੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਛਤਰੀਆਂ ਚੱਕੋਰ ਤੇ ਛੇ ਕੋਨੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣੀ ਆਖਰੀ ਛਤਰੀ ਰਾਵਲ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਛਤਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਸੰਕੇਤ ਮੰਨਦਿਆਂ ਇੱਥੇ ਛਤਰੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੁਰਜ ਛਿਪਣ ਸਮੇਂ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਕਾਫੀ ਸੁੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੈਸਲਮੇਰ ਆਏ ਬੇਲਾਨੀ ਇੱਥੇ ਵੀ ਆਇਦੇ ਹਨ।

For the best possible price and highest profit, call a Business Professional.

As the **President of Mission Peak Brokers, Inc.** and also a **Commercial Real Estate Broker**, I offer you guidance that is based on extensive experience in Sales. Acquisition and Financing of Commercial Real Estate and the purchase of businesses.

Mission Peak Brokers, Inc. is a leading **Business Brokerage** firm based in the San Francisco Bay Area providing the services required for the sale and acquisition of main street retail business opportunities and commercial real estate as well as an all-inclusive assistance with the business and commercial loan process.

We are here to secure your objectives through a standard of aggressive diligence, measurable integrity and the highest standard of excellence **knowing our client's satisfactions is our ultimate goal.**

CALL A PROFESSIONAL AND GET THE BEST POSSIBLE PRICES AND HIGHEST PROFITS

I am a top rated Business and Commercial Real Estate broker with vast experience in Sales.

Acquisition and Financing of Commercial Real Estate.

**GET TOP
DOLLAR\$**

FOR YOUR COMMERCIAL PROPERTY

**CALL
TODAY
(510) 490-9705**

hrsidhu@gmail.com
www.missionpeakbrokers.com

**Harpreet "Harry" Sidhu, CBB
Broker/president**

BRE Lic #1433114
Broker Lic # 01792260

